

**OCHRONA ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM
W 2006 R.**

Opracowanie publikacji: pracownicy Wydziału Statystyki Gospodarczej
Urzędu Statystycznego w Opolu

pod kierownictwem: Małgorzaty Kuźniak

Redakcja merytoryczna: Małgorzata Bożek, Anna Janus, Danuta Michoń,
Magdalena Mykita, Gabriela Susczyk, Teresa Waldera

pod kierownictwem: Janiny Kuźmickiej

Grafika i skład komputerowy: Jolanta Bardoń

SZANOWNI PAŃSTWO

Mając na uwadze coraz większe zainteresowanie rolą ekologii w życiu człowieka Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu pierwszą edycję publikacji pt. „Ochrona Środowiska w województwie opolskim w 2006 r.”

Niniejsze opracowanie zawiera kompleksowe dane o ochronie i kształtowaniu środowiska naturalnego w województwie opolskim w 2006 r. Dla zilustrowania przemian zachodzących w tym obszarze większość informacji porównano z danymi za lata 2000 i 2005.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, w których omówiono podstawowe pojęcia, źródła i metody grupowania danych, tablic statystycznych oraz ilustracji graficznych. Dla dokładnego przedstawienia stanu, zasobów i skali degradacji środowiska naturalnego dane zostały pogrupowane w ośmiu działach.

Opracowanie zawiera informacje dotyczące:

- *warunków naturalnych;*
- *wykorzystania i ochrony powierzchni gleby;*
- *zasobów, wykorzystania, zanieczyszczenia i ochrony wód;*
- *zanieczyszczenia i ochrony powietrza;*
- *ochrony przyrody i różnorodności biologicznej;*
- *odpadów;*
- *działalności inspekcyjno-kontrolnej;*
- *ekonomicznych aspektów ochrony środowiska.*

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja spotka się z zainteresowaniem wielu odbiorców, a zaprezentowane w niej dane okażą się pomocne przy analizie czynników, zagrożeń i komponentów środowiska oraz edukacji świadomości ekologicznej społeczeństwa. Serdecznie dziękuję wszystkim instytucjom za przekazane dane liczbowe, które przyczyniły się do wzbogacenia treści prezentowanej publikacji. Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie, zmierzające do udoskonalenia kolejnych edycji opracowania.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Opolu*

Grażyna Suchy

Opole, listopad 2007 r.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
„W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

SKRÓTY

tys.	=	tysiąc	art.	=	artykuł
mln	=	milion	cd.	=	ciąg dalszy
zł	=	złoty	dok.	=	dokończenie
szt	=	sztuka	itp.	=	i tym podobne
kg	=	kilogram	Lp.	=	liczba porządkowa
t	=	tona	m.in.	=	między innymi
mm	=	milimetr	np.	=	na przykład
m	=	metr	nr (Nr)	=	numer
km	=	kilometr	poz.	=	pozycja
ha	=	hektar	str.	=	strona
km ²	=	kilometr kwadratowy	tabl.	=	tablica
m ³	=	metr sześcienny	tj.	=	to jest
dam ³	=	dekametr sześcienny	tzn.	=	to znaczy
hm ³	=	hektometr sześcienny	tzw.	=	tak zwany
°C	=	stopień Celsjusza	ust.	=	ustęp
s	=	sekunda	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
h	=	godzina	PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności
d	=	doba	EUROSTAT	=	Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich
r.	=	rok	ONZ	=	Organizacja Narodów Zjednoczonych
t/r	=	ton rocznie	NTS	=	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna na CD-ROM

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
Przedmowa	x	
Uwagi ogólne	x	7
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie opolskim (2000, 2005, 2006)	I	8
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie opolskim na tle innych województw w 2006 r.	II	14

SPIS TABLIC

DZIAŁ I. WARUNKI NATURALNE

Uwagi metodyczne	x	16
Położenie geograficzne województwa w 2006 r.	1	16
Powierzchnia i granice w 2006 r.	2	16
Układ pionowy powierzchni	3	17
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2006)	4	17
Dane meteorologiczne według miesięcy (2000, 2005, 2006)	5	17
Większe rzeki	6	18
Większe sztuczne zbiorniki wodne	7	18

DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI GLEBY

Uwagi metodyczne	x	19
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni województwa (2005, 2006, 2007)	1(8)	23
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni według powiatów (2005, 2006, 2007)	2(9)	24
Użytki rolne według klas bonitacyjnych w 2000 r.	3(10)	25
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2006)	4(11)	25
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zre- kultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2006)	5(12)	26
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według powiatów (2000, 2005, 2006)	6(13)	26
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych według powiatów (2000, 2005, 2006)	7(14)	27
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych oraz gleb użytkowanych rolniczo niekorzystnym oddziały- waniem czynników przyrodniczych	8(15)	27
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) (1999/2000, 2004/2005, 2005/2006)	9(16)	28
Powierzchnia upraw chronionych chemicznie (2000, 2005, 2006)	10(17)	28
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków (2000, 2005, 2006)	11(18)	28

DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne	x	29
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (2000, 2005, 2006)	1(19)	31
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2006)	2(20)	32
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według powiatów (2000, 2005, 2006)	3(21)	32
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2006)	4(22)	33
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według powiatów (2000, 2005, 2006)	5(23)	33
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle (2000, 2005, 2006)	6(24)	33
Gospodarowanie wodą w zakładach przemysłowych według powiatów (2000, 2005, 2006)	7(25)	34
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne (2000, 2005, 2006)	8(26)	34
Melioracje podstawowe (2000, 2005, 2006)	9(27)	35
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji (2000, 2005, 2006)	10(28)	35
Eksploatacja sieci wodociągowej (2000, 2005, 2006)	11(29)	35
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna (2000, 2005, 2006)	12(30)	35
Miasta o decydującym zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2006 r.	13(31)	36

	Tabl.	Str.
Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin w 2006 r.	14(32)	37
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2006)	15(33)	39
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2006)	16(34)	40
Miasta o dużej skali zagrożenia ściekami w 2006 r.	17(35)	40
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane (2000, 2005, 2006)	18(36)	41
Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin w 2006 r.	19(37)	41
Ścieki komunalne oczyszczane i nieoczyszczane (2000, 2005, 2006)	20(38)	44
Ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną według powiatów i gmin w 2006 r.	21(39)	45
Ludność korzystająca z oczyszczalni komunalnych według powiatów i gmin (2000, 2005, 2006)	22(40)	47
Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów (2000, 2005, 2006)	23(41)	50
DZIAŁ IV. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA		
Uwagi metodyczne	x	51
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń (2000, 2005, 2006)	1(42)	53
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według powiatów (2000, 2005, 2006)	2(43)	53
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2000, 2005, 2006)	3(44)	54
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według rodzaju substancji (2000, 2005, 2006)	4(45)	54
Emisja metali ciężkich z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2000, 2005, 2006)	5(46)	55
Zmiany emisji zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2000, 2005, 2006)	6(47)	55
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji (2000, 2005, 2006)	7(48)	56
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2006)	8(49)	56
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń (2000, 2005, 2006)	9(50)	57
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza według powiatów w 2006 r.	10(51)	57
DZIAŁ V. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
Uwagi metodyczne	x	58
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2006) ...	1(52)	61
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według powiatów w 2006 r.	2(53)	61
Rezerwaty przyrody (2000, 2005, 2006)	3(54)	62
Rezerwaty przyrody w 2006 r.	4(55)	62
Parki krajobrazowe w 2006 r.	5(56)	64
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów (2000, 2005, 2006)	6(57)	65
Obszary chronionego krajobrazu w 2006 r.	7(58)	65
Obszary chronionego krajobrazu według kategorii gruntów (2000, 2005, 2006)	8(59)	66
Powierzchnia gruntów leśnych według powiatów (2000, 2005, 2006)	9(60)	66
Powierzchnia gruntów leśnych i przeznaczonych do zalesienia (2000, 2005, 2006)	10(61)	67
Powierzchnia państwowego gospodarstwa leśnego – Lasy Państwowe (2000, 2005, 2006)	11(62)	67
Powierzchnia lasów oraz zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów w 2006 r.	12(63)	68
Wybrane dane o powierzchni gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa według powiatów i gmin (2000, 2005, 2006)	13(64)	69
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2006)	14(65)	72
Grunty nieleśne zalesione i przeznaczone do zalesienia według powiatów (2000, 2005, 2006)	15(66)	72
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2006).....	16(67)	73
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie lasów państwowych według kategorii ochronności (2000, 2005, 2006)	17(68)	73
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych (1999/2000, 2004/2005, 2005/2006)	18(69)	74
Pożary lasów (2000, 2005, 2006)	19(70)	74

	Tabl.	Str.
DZIAŁ VI. ODPADY		
Uwagi metodyczne	x	75
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2006)	1(71)	77
Odpady według rodzajów w 2006 r.	2(72)	77
Odpady wytworzone i nagromadzone według powiatów w 2006 r.	3(73)	78
Odpady niebezpieczne wytworzone (2000, 2005, 2006)	4(74)	78
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2000, 2005, 2006)	5(75)	78
Składowiska odpadów komunalnych (2000, 2005, 2006)	6(76)	79
Odpady i składowiska (wysypiska) komunalne według powiatów (2000, 2005, 2006)	7(77)	79
DZIAŁ VII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA		
Uwagi metodyczne	x	80
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2006 r.	1(78)	81
Ocena sanitarna obiektów wczasowo-turystycznych i terenów rekreacyjnych (2000, 2005, 2006)	2(79)	81
Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu (2000, 2005, 2006)	3(80)	82
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, obiektów produkcji i obrotu przedmiotami użytku (2000, 2005, 2006)	4(81)	83
Ocena jakości mikrobiologicznej mleka i przetworów mlecznych przez Państwową Inspekcję Sanitarną (2000, 2005, 2006)	5(82)	83
Niektóre wskaźniki demograficzne (2000, 2005, 2006)	6(83)	84
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2006)	7(84)	84
Zachorowania na choroby zawodowe (2005, 2006)	8(85)	85
Zgony według przyczyn (2000, 2005)	9(86)	85
DZIAŁ VIII. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne	x	86
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	1(87)	91
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną według źródeł finansowania i powiatów (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	2(88)	92
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska według kierunków inwestowania oraz powiatów i gmin (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	3(89)	93
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska według grup inwestorów (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	4(90)	99
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska według rodzaju inwestycji (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	5(91)	99
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną według PKD w 2006 r. (ceny bieżące)	6(92)	99
Wydatki inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków inwestowania oraz źródeł finansowania w 2006 r. (ceny bieżące)	7(93)	100
Wydatki inwestycyjne na gospodarkę wodną według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2006 r. (ceny bieżące)	8(94)	100
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej według powiatów (2000, 2005, 2006)	9(95)	101
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2006)	10(96)	102
Inwestycje ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi (2000, 2005, 2006)	11(97)	103
Fundusz ochrony gruntów rolnych (2000, 2005, 2006)	12(98)	103
Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz ich redystrybucja (2005, 2006)	13(99)	104
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu kar oraz ich redystrybucja (2005, 2006)	14(100)	104

UWAGI OGÓLNE

1. Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę ilościowo-jakościową zasobów naturalnych, ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz warunków demograficznych i zdrowotnych w województwie opolskim.

Podstawowym źródłem danych są badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego oparte na sprawozdawczości rocznej. Materiał uzupełniający stanowią informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego, które opatrzone odpowiednimi notkami.

2. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

Informacje o **województwie (podregionie)** oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez "miasta" rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez "wieś" – pozostałe terytorium województwa.

3. Dane prezentowane dla województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)* obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685, z późniejszymi zmianami).

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego. **Województwo opolskie stanowi jeden podregion, tj. poziom 2=3.**

4. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)**, opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „*Nomenclature des Activites de Communaute Europeenne – NACE rev. 1.1*”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289). Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKD obowiązującej do 30 IV 2004 r., nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

5. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

6. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

7. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

8. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

9. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	sekcje PKD
Handel i naprawy	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechnie ubezpieczenie zdrowotne

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		Polska = 100
			Polska	województwo	
			ogółem		
WARUNKI DEMOGRAFICZNE I ZDROWOTNE					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1070598	1047407	38125479	1041941	2,7
miasta	563579	551238	23368878	547815	2,3
w % ludności ogółem	52,6	52,6	61,3	52,6	x
wieś	507019	496169	14756601	494126	3,3
w % ludności ogółem	47,4	47,4	38,7	47,4	x
Na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	114	111	122	111	91,0
Ludność (stan w dniu 31 XII) w % ogółu ludności w wieku:					
Przedprodukcyjnym	24,0	19,6	20,1	18,9	x
Produkcyjnym	61,5	64,7	64,2	65,0	x
Poprodukcyjnym	14,5	15,7	15,7	16,1	x
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,7	8,1	9,8	8,1	82,7
Miasta	8,0	8,1	9,3	8,3	89,2
Wieś	9,5	8,1	10,5	8,0	76,2
Zgony ogółem na 1000 ludności	8,7	9,0	9,7	9,0	92,8
miasta	8,1	8,6	9,5	8,8	92,6
wieś	9,4	9,5	9,9	9,3	93,9
W tym niemowląt na 1000 urodzeń żywych	6,0	4,9	6,0	5,4	90,0
miasta	5,5	5,4	6,2	5,8	93,5
wieś	6,4	4,5	5,7	5,1	89,5
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,0	-0,9	0,1	-0,9	x
Miasta	-0,1	-0,5	-0,2	-0,5	x
Wieś	0,1	-1,4	0,6	-1,3	x
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
Mężczyźni	70,7	71,9	70,9	71,8	101,3
miasta	70,7	72,3	71,2	71,6	100,5
wieś	70,8	71,6	70,6	72,1	102,1
Kobiety	78,2	79,5	79,6	79,9	100,4
miasta	78,3	79,1	79,5	79,6	100,2
wieś	78,0	79,9	79,9	80,2	100,3

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Powierzchnia ogólna województwa^a (stan w dniu 1 I) w ha	941247	941247	31268315	941167	3,0
w tym:					
Użytki rolne	587593	608610	19098822	607564	3,2
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ..	255005	258857	9388544	259688	2,8
Grunty pod wodami	19491	11783	636653	11594	1,8
Grunty zabudowane i zurbanizowane	69561	53381	1490957	54137	3,6
w tym:					
tereny osiedlowe ^b	35006	20019	567988	21023	3,7
tereny komunikacyjne	31532	30966	891766	30789	3,5
Użytki ekologiczne	44	317	28240	369	1,3
Nieuzyski	3736	3865	492773	3858	0,8

^a Dane dotyczą powierzchni geodezyjnej, obszaru lądowego łącznie z wodami śródlądowymi (nowa ewidencja gruntów); patrz uwagi metodyczne do działu II. ^b Mieszaniowe, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, rekreacji i wypoczynku.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
			Polska	województwo
			ogółem	

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY (dok.)

Grunty rolne^a i leśne wyłączone na cele nie-rolnicze i nieleśne w ha	64	64	4662	83	1,8
Grunty: rolne	49	38	4075	72	1,8
leśne	15	26	587	11	1,9
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w ha	3657	3281	65143	3300	5,1
Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w ha	11	39	715	4	0,6
Grunty zrehabilitowane (w ciągu roku) w ha	126	80	1388	29	2,1

WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³	161,9	124,3	11806,6	127,6	1,1
na cele:					
Produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem) – z ujęć własnych	52,5	45,3	8584,9	48,2	0,6
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,2	1093,0	28,4	2,6
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	59,7	50,8	2128,7	51,1	2,4
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych:					
W hm ³	36,0	31,5	1221,5	31,4	2,6
miasta	24,5	19,8	860,7	19,4	2,3
wieś	11,5	11,7	360,8	12,0	3,3
Na 1 mieszkańca w m ³	33,6	30,1	32,0	30,0	93,8
miasta	43,1	35,9	36,8	35,4	96,2
wieś	22,3	23,6	24,5	24,1	98,4
Miasta ogółem (stan w dniu 31 XII)	34	35	889	35	3,9
z ogółem:					
Wyposażone w sieć:					
wodociągową	34	35	887	35	3,9
kanalizacyjną	34	35	886	35	4,0
Obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków:					
mechaniczne	3	–	7	–	x
biologiczne	16	13	441	13	2,9
z podwyższonym usuwaniem biogenów	14	21	420	21	5,0
Nieobsługiwane przez oczyszczalnie ścieków ...	1	1	21	1	4,8
Ludność korzystająca^c z oczyszczalni ścieków (stan w dniu 31 XII):					
W % ludności ogółem	49,4	57,2	61,4	59,0	x
w tym w miastach w % ludności miast	88,8	92,3	86,2	93,7	x
Zakłady odprowadzające ścieki	92	58	2225	56	2,5
Posiadające oczyszczalnie ścieków:					
o wystarczającej przepustowości	46	31	865	28	3,2
o niewystarczającej przepustowości	4	2	100	3	3,0
Bez oczyszczalni ścieków odprowadzające ścieki do:					
wód powierzchniowych	14 ^d	7	165	6	3,6
kanalizacji miejskiej	28	18	1095	19	1,7

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Pobór wody mierzony na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^d Łącznie z zakładami odprowadzającymi ścieki do ziemi.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
			Polska	województwo	
			ogółem	Polska = 100	
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.)					
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód^a lub do ziemi w hm³	75,1	82,0	9726,0	93,3	1,0
Wody chłodnicze	3,0	2,6	7597,5	2,8	0,0
Ścieki wymagające oczyszczania	72,0	79,4	2128,5	90,5	4,3
oczyszczane	69,0	76,7	1960,4	87,4	4,5
mechanicznie	33,2	45,5	584,6	55,3	9,5
chemicznie ^b	0,6	0,3	111,7	0,3	0,3
biologicznie	19,5	7,0	477,3	6,9	1,4
z podwyższonym usuwaniem biogenów	15,7	23,9	786,7	25,0	3,2
nieoczyszczane	3,0	2,7	168,1	3,0	1,8
odprowadzone bezpośrednio z zakładów przemysłowych	1,5	1,6	57,6	1,9	3,3
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	110,5	1,1	1,0
ZANIECZYSZCZENIA I OCHRONA POWIETRZA					
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ogółem (stan w dniu 31 XII)	90	94	1741	99	5,7
z ogółem:					
Wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					
pyłowych	59	49	1217	47	3,9
gazowych	9	3	236	3	1,3
Nieposiadające wyników pomiarów:					
emisji: pyłów	24	36	523	45	8,6
gazów	25	38	466	48	10,3
emisji	76	83	1570	89	5,7
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					
Pyłowych	7,7	3,8	102,5	3,8	3,7
w tym: pyły ze spalania paliw	5,4	2,8	80,2	2,6	3,2
pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	1,1	0,4	3,3	0,6	18,2
Gazowych	14447,7	13272,9	223353,9	14259,3	6,4
w tym: dwutlenek siarki	18,0	12,3	896,3	13,0	1,5
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	20,5	20,9	361,6	24,2	6,7
dwutlenek węgla	14390,2	13221,1	221250,2	14200,0	6,4
tlenek węgla	17,4	17,3	363,8	20,9	5,7
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w tys. t:					
Pyłowe	997,3	997,6	19748,7	2416,3	12,2
Gazowe (bez dwutlenku węgla)	99,7	85,1	2075,0	94,2	4,5
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %:					
Pyłowych	99,2	99,6	99,5	99,8	x
Gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,4	62,2	49,7	61,4	x
Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (-) zanieczyszczeń^c w tys. t:					
Pyłowych	-2,2	-0,6	-8,0	0,0	x
Gazowych (bez dwutlenku węgla)	+3,6	-0,9	+96,4	+7,5	7,8

a Do 2002 r. do wód powierzchniowych. b Dotyczy ścieków przemysłowych. c W warunkach porównywalnych z rokiem poprzednim, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczanych według tych samych metod.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
			Polska	województwo	
			ogółem		
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ					
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
W hektarach	246564	248053	9026411	248548	2,8
W % powierzchni geograficznej ^d	26,2	26,4	28,9	26,4	x
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^b (stan w dniu 31 XII):					
W hektarach	255045,8	255463,0	10042300,8	255469,2	2,5
W % powierzchni województwa	27,1	27,1	32,1	27,1	x
Na 1 mieszkańca w m ²	2351	2439	2634	2452	93,1
Rezerваты przyrody^c (stan na 31 XII):					
w hektarach	647,7	801,6	166900,8	801,6	0,5
w % powierzchni województwa	0,1	0,1	0,5	0,1	x
W tym ściśle ^d :					
w hektarach	5,9	5,9	3278,6	5,9	0,2
w % powierzchni rezerwatów ogółem	0,9	0,7	2,0	0,7	x
Parki krajobrazowe^c (stan w dniu 31 XII):					
Liczba obiektów	3 ^e	3	120	3	2,5
W hektarach	63035,8	62590,5	2602094,5	62590,5	2,4
W % powierzchni województwa	6,7	6,7	8,3	6,7	x
Obszary chronionego krajobrazu^b (stan w dniu 31 XII):					
Liczba obiektów	8	8	411	8	1,9
W hektarach	191402,7	191421,1	6993396,0	191421,1	2,7
W % powierzchni województwa	20,3	20,3	22,4	20,3	x
Pomniki przyrody^b (stan w dniu 31 XII)	384	568	34549	574	1,7
Lasy ochronne^f (stan w dniu 1 I):					
W hektarach	164937	148891	3277656	148514	4,5
W % powierzchni lasów województwa	66,9	60,0	36,3	59,8	x
Powierzchnia lasów objęta zabiegami pielęgnacyjnymi (stan w dniu 31 XII):					
W hektarach	15640	12338	305532	12271	4,0
W % powierzchni lasów	6,3	5,0	3,4	4,9	x
Pozyskanie drewna w dam³ (grubizna)	889,6	951,7	30228,2	1007,3	3,3
Ważniejsze zwierzęta chronione (stan w dniu 31 XII) w szt:					
Bobry	45	90	49040	110	0,2
Ważniejsze zwierzęta łowne (stan w dniu 31 III) w tys. szt:					
Daniele	0,4	0,7	15,0	0,7	4,7
Jelenie	5,0	6,6	147,4	6,6	4,5
Sarny	23,7	27,9	706,5	27,9	3,9
Dziki	3,9	7,4	177,1	7,4	4,2
Zająca	6,8	6,4	506,9	6,4	1,3
Bażanty	5,8	10,2	361,0	10,2	2,8
Zadrzewienia w tys. szt:					
Sadzenie: drzew	104,9	34,9	2798,8	127,5	4,6
krzewów	41,1	20,0	750,2	22,0	2,9

^a Lesistość. ^b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. ^c Bez otuliny. ^d Rezerваты, w których ochrona ściśla dotyczy całości obiektu. ^e Obiekt wykazywano w województwie łódzkim. ^f W zarządzie Lasów Państwowych.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
			Polska	województwo	
			ogółem		
ODPADY					
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t:					
Wytworzone (w ciągu roku)	2510,1	1643,0	123463,4	1846,8	1,5
poddane odzyskowi ^a	2061,5	1487,5	94852,9	1678,7	1,8
unieszkodliwione	331,6	102,8	23806,9	88,9	0,4
w tym składowane ^b	312,0	96,4	18818,3	80,0	0,4
magazynowane czasowo ^c	117,0	52,7	4803,6	79,2	1,6
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d ; stan w końcu roku)	29593,7	23481,8	1746031,3	23269,1	1,3
Tereny składowania odpadów w ha:					
Niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,3	234,1	9453,2	234,2	2,5
Zrekultywowane (w ciągu roku)	1,3	1,5	123,1	0,3	0,2
Odpady komunalne stale^e zebrane (w ciągu roku) w tys. t	332,6	254,6	9876,6	250,6	2,5

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO – KONTROLNA

Zdyskwalifikowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną próby niektórych artykułów spożywczych w % ogółu zbadanych prób:					
Mleko płynne	13,7	1,7	5,9	–	x
Masło	19,7	–	3,9	–	x
Mięso (bez konserw) wg badań Inspekcji:					
Sanitarnej	18,4	0,7 ^f	3,5	–	x
Weterynaryjnej	9,1 ^f	2,4 ^f	4,2	10,1	x
Pieczywo (w tym cukiernicze suche)	16,7	–	1,9	–	x
Owoce, warzywa, grzyby i przetwory (bez konserw)	7,9	2,4	3,9	4,7	x
Napoje bezalkoholowe	7,6	2,1	6,5	–	x

EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Wydatki inwestycyjne^g (ceny bieżące) na:					
Ochronę środowiska:					
w tysiącach złotych	201744,6	202927,0	6877759,2	244448,5	3,6
w tym:					
gospodarka ściekowa i ochrona wód	133638,8	142067,3	3938582,2	177292,6	4,5
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	36071,0	1804644,0	30197,1	1,7
gospodarka odpadami	16821,5	16153,8	662465,3	24335,1	3,7
ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1174,9	1012,6	62319,5	2167,9	3,5
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	96,4	10904,6	–	x
zmniejszanie hałasu i wibracji	–	705,9	76005,7	685,7	0,9

a Do 2001 r. – wykorzystane. b Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. c Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. d Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych. e Dane szacunkowe. f W tym drób i przetwory z mięsa drobiowego. g Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
			Polska	województwo	
			ogółem		
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.)					
Wydatki inwestycyjne^a (ceny bieżące) na: (dok.)					
Ochronę środowiska: (dok.)					
w % nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	5,4	7,6	4,4	8,4	x
udział w Produkcie Krajowym Brutto w % na 1 mieszkańca w zł	1,1	0,9	.	.	x
	188	193	180	234	130,0
Gospodarkę wodną:					
w tysiącach złotych	150531,7	37990,3	2001596,3	60386,3	3,0
w tym:					
ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	9966,2	1049299,2	16785,8	1,6
zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	796,5	282116,8	13157,6	4,7
regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	5107,7	19603,6	155868,1	16407,3	10,5
obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	2108,5	156890,2	4659,3	3,0
w % nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	4,4	1,4	1,3	2,1	x
udział w Produkcie Krajowym Brutto w % na 1 mieszkańca w zł	0,9	0,2	.	.	.
	140	36	52	58	111,5
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania inwestycji:					
Ochrona środowiska:					
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /dobę:					
mechanicznych	5200	2100	17054	200	1,2
biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów	27985	2500	308645	550	0,2
sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km:					
ścieki	158,1	183,5	5685,0	155,4	2,7
wody opadowe	12,9	6,7	478,3	5,9	1,2
zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w t/rok:					
do redukcji zanieczyszczeń:					
pyłowych	137	658	244136	622	0,3
gazowych	8368	1036	19024	–	x
unieszkodliwiania i usuwania odpadów w tym składowania	61004	65000	612940	88000	14,4
gospodarczego wykorzystania odpadów	61000	65000	608082	88000	14,5
rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	12310	61807	349282	–	x
	15,2	–	64,6	–	x
Gospodarka wodna:					
wydajność ujęć wodnych w m ³ /dobę	10074	63	100977	3614	3,6
sieć wodociągowa ^b w km	153,3	96,6	5868,8	69,0	1,2
pojemność zbiorników wodnych w dam ³	0,4	–	4166,9	–	x
regulacja i zabudowa rzek i potoków ^c w km	17,2	41,3	222,0	10,7	4,8
wybudowane i odbudowane obwałowania przeciwpowodziowe w km	5,3	7,6	102,4	1,3	1,3

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. ^c Łącznie z zabudową potoków górskich.

II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Dolno- śląskie	Kujaw- sko-po- morskie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie	Opolskie
Ludność ^a w tys.	38125,5	2882,3	2066,4	2172,8	1008,5	2566,2	3271,2	5171,7	1041,9
Powierzchnia ogółem ^b (stan w dniu 1 I) w tys. ha	31268,3	1994,7	1797,2	2512,2	1398,8	1821,9	1518,3	3555,8	941,2
w tym w %:									
użytki rolne	61,1	60,5	66,0	71,3	41,0	72,0	61,9	69,6	64,6
grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione ...	30,0	30,7	24,1	23,2	51,1	21,2	30,1	23,0	27,6
grunty zabudowane i zur- banizowane	4,8	6,6	4,4	3,5	4,2	4,9	5,1	4,8	5,8
Grunty zdewastowane i zde- gradowane wymagające rekultywacji i zagospoda- rowania ^a w ha	65143	7310	4442	3311	1320	4614	2633	4248	3300
Gospodarstwa ekologiczne:									
z certyfikatem	3504	178	80	371	63	67	647	422	24
w okresie przestawiania ..	5683	303	93	701	193	151	716	606	22
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych ^a w hm ³	16728,5	770,1	1295,3	1149,6	796,5	1349,8	596,2	1988,7	474,0
Powierzchnia zmeliorowa- nych użytków rolnych ^a w tys. ha	6426,2	443,0	462,1	318,3	175,3	473,7	204,1	775,0	248,8
Oczyszczalnie ścieków ^a	4254	288	190	320	134	216	310	405	100
w tym przemysłowe	1255	88	58	81	45	80	81	141	40
Emisja zanieczyszczeń po- wietrza ^c w tys. t:									
pyłowych	102,5	7,4	5,5	5,5	2,5	7,2	9,2	11,3	3,8
gazowych (bez dwutlenku węglą)	2103,7	109,0	64,5	37,1	36,7	201,1	186,5	232,2	59,3
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{a,d} w tys. ha	10042,3	361,8	581,6	570,4	547,8	299,1	790,3	1053,6	255,5
na 1 mieszkańca w m ² w % powierzchni ogó- łem	2634	1255	2815	2625	5431	1165	2416	2037	2452
32,1	18,1	32,4	22,7	39,2	16,4	52,1	29,6	27,1	
w tym:									
rezerwy przyrody ^e	166,9	10,5	17,8	11,5	3,6	7,4	3,0	17,7	0,8
parki krajobrazowe ^{e,f}	2515,0	196,7	215,0	233,6	76,3	95,1	176,1	168,2	62,4
obszary chronionego kraj- obrazu ^f	6906,6	136,2	334,3	299,2	436,5	184,5	571,8	821,8	189,2
użytki ekologiczne	45,2	4,9	6,9	7,1	3,1	1,5	1,1	1,8	0,5
Odpady ^g wytworzone w ciągu roku w mln t	123,5	35,2	2,1	4,9	0,7	4,1	8,7	5,8	1,8
w tym w % wytworzonych:									
poddane odzyskowi	76,8	74,3	76,5	85,9	75,9	68,3	76,0	52,7	90,9
unieszkodliwione	19,3	23,8	18,7	13,1	19,6	29,8	14,4	39,7	4,8
Odpady dotychczas składo- wane (nagromadzone) ^{g,h,i} w mln t	1746,0	566,4	21,9	14,7	2,6	43,3	163,0	44,9	23,3
Tereny składowania odpadów niezrekultywowane ^e w ha	9453,2	2710,2	297,1	113,6	60,2	462,0	903,7	645,1	234,2
Odpady niebezpieczne wy- tworzone w ciągu roku na 1 km ² w t	5,2	17,9	1,2	0,1	0,0	0,3	46,0	2,0	0,7

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą powierzchni geodezyjnej obszaru lądowego (łącznie z wodami śródlądowymi). ^c Z zakładów ^f Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszaru chronionego krajo-
w końcu roku.

OPOLSKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R.

Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	WYSZCZEGÓLNIENIE
2097,6	1196,1	2203,6	4669,1	1279,8	1426,9	3378,5	1692,8 Ludność ^a w tys.
1784,6	2018,7	1831,4	1233,4	1171,0	2417,3	2982,7	2289,2	Powierzchnia ogółem ^b (stan
							 w dniu 1 I) w tys. ha
								w tym w %:
54,9	61,3	51,2	53,1	65,0	55,3	65,7	49,8 użytki rolne
39,0	30,8	37,1	32,9	29,0	31,8	26,2	36,5 grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione
4,1	3,6	4,8	10,7	4,3	3,6	4,9	4,1 grunty zabudowane i zurbanizowane
								Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^d w ha
2534	2821	2676	4717	2922	4990	10222	3083	Gospodarstwa ekologiczne:
399	197	69	38	498	221	67	163 z certyfikatem
765	431	153	78	394	365	197	515 w okresie przestawiania
503,3	659,2	1419,5	977,6	524,9	1133,5	1596,1	1494,3	Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych ^d w hm ³
								Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych ^d
221,2	351,0	422,6	211,7	115,7	625,5	972,6	405,6 w tys. ha
285	139	254	413	136	232	420	412 Oczyszczalnie ścieków ^d
78	31	37	188	39	36	110	122 w tym przemysłowe
								Emisja zanieczyszczeń powietrza ^e w tys t:
3,2	1,7	3,5	20,1	4,1	1,6	10,3	5,6 pyłowych
25,8	11,7	40,3	742,8	75,6	9,5	223,3	48,2 gazowych (bez dwutlenku węgla)
								Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{a,d}
794,2	645,0	594,8	271,3	733,3	1118,5	936,5	488,6 w tys. ha
3786	5392	2699	581	5729	7839	2772	2886 na 1 mieszkańca w m ²
44,5	32,0	32,5	22,0	62,6	46,3	31,4	21,3 w % powierzchni ogółem
								w tym:
10,7	23,6	7,4	3,8	3,1	29,8	5,9	10,1 rezerwy przyrody ^e
272,8	83,5	152,4	227,0	126,6	139,8	173,0	116,4 parki krajobrazowe ^{e,f}
463,0	444,0	392,4	36,1	595,5	925,5	745,8	330,8 obszary chronionego krajobrazu ^f
1,1	1,7	3,3	0,5	0,3	3,1	2,0	6,3 użytki ekologiczne
1,3	1,0	2,5	41,7	1,6	0,8	4,4	7,0	Odpady ^g wytworzone w ciągu roku w mln t
								w tym w % wytworzonych:
88,6	89,1	75,5	89,0	80,3	86,1	61,2	37,4 poddane odzyskowi
6,3	6,1	21,6	6,0	18,5	6,9	36,5	61,3 unieszkodliwione
								Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{g,h,i}
0,7	2,4	22,9	667,4	17,9	1,4	47,6	105,6 w mln t
74,1	35,4	164,9	2377,6	121,7	12,1	706,5	534,8	Tereny składowania odpadów niezrekultywowane ^f w ha
								Odpady niebezpieczne wytworzone w ciągu roku
1,2	0,0	2,5	20,2	0,3	0,9	0,6	4,7 na 1 km ² w t

szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^d Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^e Bez otuliny. ^f brazy. ^g Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^h Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych. ⁱ Stan

DZIAŁ I. WARUNKI NATURALNE

Uwagi metodyczne

W dziale przedstawiono podstawową charakterystykę kartograficzno-topograficzną oraz wybrane elementy hydrograficzne i meteorologiczne, które w ogólnym zakresie obrazują warunki naturalne na obszarze województwa opolskiego.

Stacje meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średniodobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje, posterunki IMGW, które wskazują przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego na określonym obszarze.

Recypient – rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina	W stopniach i minutach	W km
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:			
na północ (szerokość geograficzna północna)	Namysłów	51°12'	x
na południe (szerokość geograficzna północna)	Branice	49°58'	x
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Paczków	16°55'	x
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Prudnik	18°42'	x
Rozciągłość:			
z południa na północ	x	1°14'	135
z zachodu na wschód	x	1°47'	116

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2006 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach
Powierzchnia w km ²	9412	x
Długość granic w km	713	100,0
z Czechami	185	26,0
z województwami:		
dolnośląskim	197	27,6
wielkopolskim	48	6,7
łódzkim	57	8,0
śląskim	226	31,7

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m
Najwyżej położony punkt – Biskupia Kopa	Głucholazy	890
Najwyżej położona miejscowość – Podlesie	Głucholazy	450
Najniżej położona miejscowość – Błota	Lubsza	130

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego w Opolu.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Temperatury powietrza w °C			Roczne sumy opadów w mm	Średnia prędkość wiatru w m/s	Usłonecznienie w h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a
		średnie	skrajne					
			maksimum	minimum				
Stacja Hydrologiczno –	2000	10,5	35,5	-9,2	674,2	2,5	1771,9	5,3
– Meteorologiczna w Opolu	2005	9,0	35,6	-15,8	583,2	2,7	1982,2	5,2
	2006	9,4	35,1	-24,9	484,8	2,6	1982,9	5,1

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE WEDŁUG MIESIĘCY

OKRESY	Średnie temperatury powietrza w °C			Opady atmosferyczne w mm			Usłonecznienie w h		
	2000	2005	2006	2000	2005	2006	2000	2005	2006
I–XII	10,5	9,0	9,4	674,2	583,2	484,8	1771,9	1982,2	1982,9
I	-1,0	1,0	-6,3	31,1	47,5	27,7	47,2	52,7	79,3
II	3,5	-2,5	-2,4	31,7	51,0	31,0	66,2	71,3	56,3
III	4,7	1,4	0,2	78,7	12,7	30,4	91,1	141,7	86,3
IV	12,3	9,7	9,5	21,0	28,0	57,7	207,9	216,3	189,5
V	15,6	14,0	13,9	47,1	75,3	40,6	292,2	276,9	240,5
VI	18,3	16,8	18,0	14,3	38,4	69,1	277,9	275,3	246,1
VII	16,8	19,6	23,0	239,3	101,2	0,5	117,1	241,3	384,0
VIII	19,2	17,4	17,4	36,5	52,1	96,7	268,7	226,6	171,7
IX	13,2	15,4	16,4	56,1	28,5	20,7	150,5	230,3	233,7
X	13,1	10,4	11,7	24,2	5,8	31,5	118,9	159,3	152,3
XI	8,0	3,3	6,9	59,1	41,2	58,3	76,3	65,4	70,8
XII	2,6	0,0	4,0	35,1	101,5	20,6	57,9	25,1	72,4

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

TABL. 6. WIĘKSZE RZEKI

RZEKI	Recypient	Długość w km	
		w Polsce	w tym na terenie województwa
Odra	Zalew Szczeciński	841	129
Nysa Kłodzka	Odra	189	91
Stobrawa	Odra	80	80
Mała Panew	Odra	129	74
Ścinawa Niemodlińska	Nysa Kłodzka	59	59
Budkowiczanka	Stobrawa	57	57
Chrząstawa	Mała Panew	52	52
Prosna	Warta	227	43
Prószkowski Potok	Odra	41	41
Stradunia	Odra	38	38
Osobłoga	Odra	69	34
Psina	Odra	53	30
Cisek	Odra	27	27
Smortawa	Odra	39	26
Widawa	Odra	109	25
Biała Głuchołaska	Nysa Kłodzka	55	24
Kłodnica	Odra	80	22
Krzywula	Odra	22	22
Bierawka	Odra	58	19
Opawa	Odra	125	14

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

TABL. 7. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE

ZBIORNIKI WODNE	Rzeka	Powiat	Rok uruchomienia	Całkowita pojemność przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ²	Wysokość piętrzenia w m
Otmuchów	Nysa Kłodzka	Nyski	1933	130,5	20,6	18,4
Nysa	Nysa Kłodzka	Nyski	1971	123,4	20,8	13,3
Turawa	Mała Panew	Opolski	1938/1948	106,2	20,8	13,6
Zalew Paczkowski ...	Nysa Kłodzka	Nyski/ /Ząbkowicki	2002	16,4	3,5	8,0

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI GLEBY

Uwagi metodyczne

Dane o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** opracowano na podstawie ewidencji gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) sporządzonej przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Nowa ewidencja gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji "grunty zabudowane i zurbanizowane"), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji "wody śródlądowe stojące") oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję). Dane według wymienionej ewidencji o:

- **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami, do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej,
- **gruntach leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych** dotyczą:
 - **lasów**, do których zalicza się grunty określone jako "las" w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679, Nr 86, poz. 958 i Nr 120, poz. 1268),
 - **gruntów zadrzewionych i zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku,
- **gruntach pod wodami** dotyczą:
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których ciek biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których ciek wypływają lub do których wpływają,

- **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej,
- **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:
 - **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,
 - **terenów przemysłowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
 - **innych terenów zabudowanych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowniska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),
 - **zurbanizowanych terenów niezabudowanych**, do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
 - **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**, do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska, itp.,
 - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
 - ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
 - **terenów komunikacyjnych**, do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego,
 - **użytków kopalnych**, do których zalicza się grunty zajęte przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobycie kopalin,

- **użytkach ekologicznych** dotyczą: prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
- **nieużytkach** obejmują:
 - niezakwalifikowane do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska,
 - nieprzeznaczone do rekultywacji wyrobiska po wydobywaniu kopalin,
- **terenach różnych** dotyczą: wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ i pastwiska – PsZ.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst Dz. U. Nr 121 z 2004 r. poz. 1266).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl wyżej wymienionej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych niezwiązanego ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. chroni grunty zaliczone do klas I–III oraz grunty rolne klas IV–VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast klas V–VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12 a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów zaliczonych do klas IV, IV a i IV b wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, żłobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp. W zależności od bezpośredniego czynnika sprawczego wyróżnia się erozję: wietrzną (eoliczną), wodną, wodnogravitacyjną (ruchy masowe) oraz uprawową. Masowo występuje erozja wietrzna oraz wodna (powierzchniowa i wąwozowa).

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odspojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Zagrożenie gleb erozją wietrzną ocenia się przy pomocy 3-stopniowej skali uwzględniając rzeźbę terenu, pokrycie powierzchni roślinnością (lesistość) oraz rodzaj gleby. Najbardziej narażone na erozję wietrzną są piaski luźne drobnoziarniste i utwory murszowe, na których silne zagrożenie występuje już nawet w terenie płaskim o lesistości wynoszącej 25 %.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby. W przypadku, gdy niewielki spływ wody po zboczu powoduje jedynie rozbryzgi i splukanie odspojonych frakcji gleby ma miejsce **erozja wodna powierzchniowa**, natomiast gdy przy silnym spływie wody powstają rozmywy o głębokości ponad 2 m, mówimy o **erozji wąwozowej**.

Zagrożenie gleb erozją wodną powierzchniową (skala 3-stopniowa) ustala się w oparciu o rodzaje gleb oraz ekspozycję (nachylenie) terenu. Erozji wodnej w pierwszej kolejności ulegają lessy, utwory lessowe oraz gleby pyłowe i piaski luźne. Przy **erozji wąwozowej** kryterium wyróżniania poszczególnych stopni zagrożenia (5 stopni) stanowi gęstość sieci wąwozów wyrażona w km na km²; w pierwszym stopniu zagrożenia (erozja słaba) gęstość wąwozów wynosi od 0,01 do 0,1 km/km², w drugim (erozja umiarkowana) od 0,1 do 0,5, w trzecim (erozja średnia) od 0,5 do 1,0, w czwartym (erozja silna) od 1,0 do 2,0 i w stopniu piątym (erozja bardzo silna) powyżej 2,0 km/km².

TABL. 1(8). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU
POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA
Stan w dniu I I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007		
	ogółem			na 1 mieszkańca ^a	przyrost (+) lub ubytek (-) w stosunku do 2006 r.
	w hektarach				
POWIERZCHNIA OGÓLNA^b	941247	941167	941167	0,9	–
Użytki rolne	608610	607564	606521	0,6	–1043
Grunty orne	481009	482748	486024	0,5	+3276
Sady	4108	3871	3787	0,0	–84
Łąki trwałe	76762	75799	73868	0,1	–1931
Pastwiska trwałe	23028	22092	20340	0,0	–1752
Grunty rolne zabudowane	15196	14279	13621	0,0	–658
Grunty: pod stawami	3384	3705	3910	0,0	+205
pod rowami	5123	5070	4971	0,0	–99
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	258857	259688	260623	0,3	+935
Lasy	255623	256380	257104	0,2	+724
Grunty zadrzewione i zakrzewione ...	3234	3308	3519	0,0	+211
Grunty pod wodami	11783	11594	11668	0,0	+74
Powierzchniowymi: płynącymi	10711	10736	10833	0,0	+97
stojącymi	1072	858	835	0,0	–23
Grunty zabudowane i zurbanizowane	53381	54137	54759	0,1	+622
Tereny: mieszkaniowe	6997	8033	8737	0,0	+704
przemysłowe	4717	4663	4704	0,0	+41
Inne tereny zabudowane	2426	2544	2628	0,0	+84
Zurbanizowane tereny niezabudowane	2210	2181	2157	0,0	–24
Tereny: rekreacji i wypoczynku	3669	3602	3579	0,0	–23
komunikacyjne	30966	30789	30741	0,0	–48
drogi	26904	26686	26651	0,0	–35
tereny kolejowe	3639	3774	3789	0,0	+15
inne ^c	423	329	301	0,0	–28
Użytki kopalne	2396	2325	2213	0,0	–112
Użytki ekologiczne	317	369	393	0,0	+24
Nie użytki	3865	3858	3873	0,0	+15
Tereny różne^d	4434	3957	3330	0,0	–627

^a Stan ludności w dniu 31 XII 2006 r. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp.; patrz uwagi metodyczne. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

TABL. 2(9). STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI
WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a	Użytki rolne				Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrze- wione	Grunty pod wodami
		razem	w tym				
			grunty orne	sady	łąki i pas- twiska trwałe		
w hektarach							
WOJEWÓDZTWO 2005	941247	608610	481009	4108	99790	258857	11783
2006	941167	607564	482748	3871	97891	259688	11594
2007	941167	606521	486024	3787	94208	260623	11668
powiaty:							
Brzeski	87598	63031	51985	249	8429	17296	1023
Głubczycki	67263	58384	53321	288	3386	4570	97
Kędzierzyńsko-kozielski ...	62514	39640	32830	499	4835	15762	835
Kluczborski	85173	54749	44480	240	8255	26289	165
Krapkowicki	44179	28071	22055	315	4682	11202	450
Namysłowski	74817	49860	38137	171	8639	21240	260
Nyski	122388	91307	76666	667	11334	16850	5016
Oleski	97340	58462	43891	301	11847	35184	92
Opolski	158657	72958	50026	390	19172	73310	3016
Prudnicki	57155	47088	40189	220	5100	6719	125
Strzelecki	74428	38214	29079	409	7341	31257	243
Miasto na prawach powiatu – Opole	9655	4757	3365	38	1188	944	346

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Użytki eko- logiczne	Tereny różne ^b	Nieużytki
	tereny		użytki kopalne			
	osiedlowe ^c	komuni- kacyjne				
w hektarach						
WOJEWÓDZTWO .. 2005	20019	30966	2396	317	4434	3865
2006	21023	30789	2325	369	3957	3858
2007	21805	30741	2213	393	3330	3873
powiaty:						
Brzeski	1725	3061	58	5	871	528
Głubczycki	1125	2618	42	1	166	260
Kędzierzyńsko-kozielski	2530	2441	387	22	624	273
Kluczborski	1282	2438	22	60	11	157
Krapkowicki	1916	1604	427	0	120	389
Namysłowski	990	2191	19	48	22	187
Nyski	3220	4536	217	8	742	492
Oleski	692	2466	50	18	36	340
Opolski	3689	4188	270	29	453	744
Prudnicki	782	2105	85	0	126	125
Strzelecki	1768	2219	257	202	16	252
Miasto na prawach powiatu – Opole	2086	874	379	0	143	126

^a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). ^b Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. ^c Mieszkaniowe, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, rekreacji i wypoczynku.

Źródło: dane Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

TABL. 3(10). **UŻYTKI ROLNE^a WEDŁUG KLAS BONITACYJNYCH W 2000 R.**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Klasy bonitacyjne						Grupy nieobjęte klasyfikacją gleboznawczą
		I	II	III	IV	V	VI	

W HEKTARACH

OGÓŁEM	585621	2988	43599	199035	212430	91540	35965	64
--------------	--------	------	-------	--------	--------	-------	-------	----

W ODSETKACH

OGÓŁEM	100,0	0,5	7,4	34,0	36,3	15,6	6,1	0,0
--------------	-------	-----	-----	------	------	------	-----	-----

^a Według granic administracyjnych – powierzchnia ewidencyjna.

Ź r ó ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 4(11). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w ha		
OGÓŁEM	64	64	83

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW

Grunty rolne	49	38	72
W tym użytki rolne	44	32	31
klasy bonitacyjne:			
I–III	44	30	24
IV ^b	–	2	7
V–VI oraz VI RZ i PsZ	–	–	–
Grunty leśne	15	26	11

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA

wyłączone:			
Na tereny osiedlowe	6	16	58
Na tereny przemysłowe	1	4	1
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	5	8	1
Pod użytki kopalne	15	30	19
Na inne cele	37	6	4

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Ź r ó ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 5(12). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3657	3281	3300
zdeastowane	3342	2956	2933
zdegradowane	315	325	367
Grunty zreultywowane (w ciągu roku)	126	80	29
w tym na cele: rolnicze	6	12	15
leśne	55	34	14
Grunty zagospodarowane (w ciągu roku)	11	39	4
w tym na cele: rolnicze	6	–	1
leśne	2	–	3

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 6(13). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI WEDŁUG POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Zdeastowane	Zdegradowane
		w ha		
WOJEWÓDZTWO	2000	3657	3342	315
	2005	3281	2956	325
	2006	3300	2933	367
powiaty:				
Brzeski		139	134	5
Głubczycki		60	–	60
Kędzierzyńsko-kozielski		1043	927	116
Kluczborski		86	86	–
Krapkowicki		679	654	25
Namysłowski		55	52	3
Nyski		351	350	1
Oleski		17	–	17
Opolski		408	305	103
Prudnicki		97	79	18
Strzelecki		128	109	19
Miasto na prawach powiatu – Opole		237	237	–

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

TABL. 7(14). **POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grunty orne			Łąki i pastwiska trwałe		
		razem	w tym		razem	w tym	
			zdrenowane	nawadniane		zdrenowane	nawadniane
w hektarach							
WOJEWÓDZTWO							
2000	248764	186991	131932	1065	61773	14505	4505
2005	248764	186991	131932	1065	61773	14505	3985
2006	248764	186991	131932	1065	61773	14505	3985
powiaty:							
Brzeski	29993	24437	18463	–	5556	2021	142
Głubczycki	11507	9099	7387	–	2408	742	–
Kędzierzyńsko-kozielski	13761	10082	4508	–	3679	682	36
Kluczborski	28294	22139	18741	286	6155	1200	421
Krapkowicki	7748	5194	2555	–	2554	627	27
Namysłowski	33195	25057	17922	85	8138	270	957
Nyski	42140	34622	26388	694	7518	3171	426
Oleski	24438	16735	14173	–	7703	3106	397
Opolski	30646	20737	8123	–	9909	796	1241
Prudnicki	17384	13630	11194	–	3754	1208	47
Strzelecki	7798	4108	2445	–	3690	675	291
Miasto na prawach powiatu – – Opole	1860	1151	33	–	709	7	–

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu.

TABL. 8(15). **ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH ORAZ GLEB UŻYTKOWANYCH ROLNICZO NIEKORZYSTNYM ODDZIAŁYWANIEM CZYNNIKÓW PRZYRODNICZYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia zagrożona							
	ogółem		według stopnia zagrożenia erozją					
	w km ²	w % powierzchni ogólnej	słaba	średnia	silna	słaba	średnia	silna
			w km ²			w % powierzchni ogólnej		
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wodną:								
powierzchniową	1160	12,3	833	318	9	9	3,4	0,1
wąwozową	1097	11,7	760	337	–	8,1	3,6	x
Zagrożenie gleb użytkowanych rolniczo erozją wietrzną	2694	28,6	1286	1408	–	13,7	15,0	x

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 9(16). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH (w przeliczeniu na czysty składnik)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/2005	2005/2006			
			ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	
					razem	w tym gospodarstwa indywidualne
W TONACH						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a (NPK)	72903	78510	99038	4512	94526	59990
azotowe (N)	39708	41734	49559	2359	47200	28990
fosforowe (P ₂ O ₅)	12271	14124	21449	815	20634	14600
potasowe (K ₂ O)	20924	22652	28030	1338	26692	16400
Nawozy wapniowe ^b (CaO)	108515	112270	64288	4925	59363	32300
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a (NPK)	127,1	141,8	175,0	109,7	180,2	151,5
azotowe (N)	69,2	75,4	87,6	57,4	90,0	73,2
fosforowe (P ₂ O ₅)	21,4	25,5	37,9	19,8	39,3	36,9
potasowe (K ₂ O)	36,5	40,9	49,5	32,5	50,9	41,4
Nawozy wapniowe ^b (CaO)	189,1	202,7	113,6	119,8	113,1	81,6

a Łącznie z wieloskładnikowymi. *b* Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 10(17). **POWIERZCHNIA UPRAW CHRONIONYCH CHEMICZNIE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w ha		
OGÓŁEM	1196568	1262429	1295931
w tym:			
Siewy zaprawionymi nasionami	388011	399890	405784
Chemiczne zwalczanie chwastów	411662	415468	427176
Zwalczanie:			
chorób zbóż w okresie wegetacji	164216	185587	186164
stonki ziemniaczanej	21860	14728	14695
zarazy ziemniaka	18024	11980	11368
chorób i szkodników:			
buraków	16466	18166	18720
rzepaku	74641	87308	98309
roślin motylkowych	870	712	623
warzyw	1761	1677	2387
truskawek	324	261	238
drzew i krzewów	1467	864	854
Zapobieganie wyleganiu zbóż	97266	125788	129614

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Opolu.

TABL. 11(18). **POŻARY^a UPRAW ROLNYCH, ŁĄK, RŻYSK I NIEUŻYTKÓW**

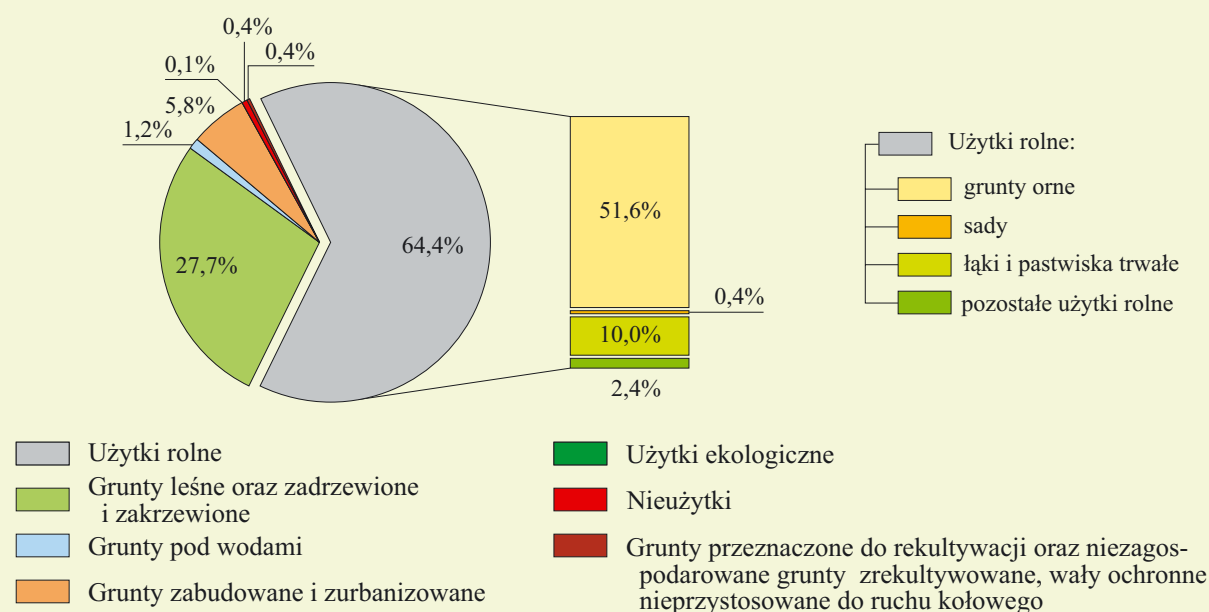
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Liczba pożarów:			
upraw rolnych, łąk, rżysk	201	229	212
nieużytków	311	644	270
Powierzchnia objęta pożarami w ha:			
upraw rolnych, łąk, rżysk	268	285	528
nieużytków	217	361	152

a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

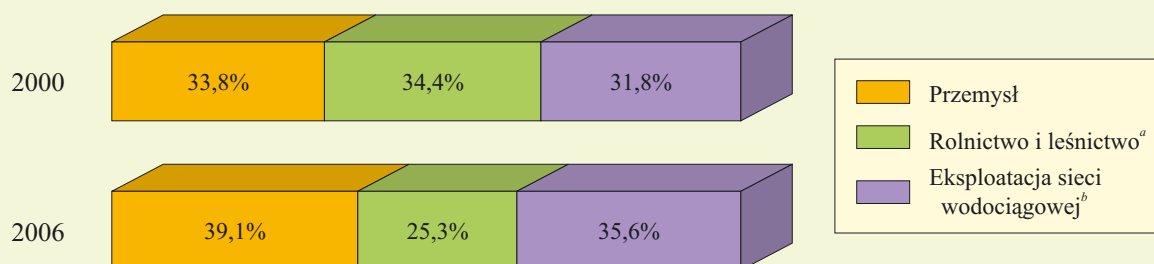
Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

Stan w dniu 1 I

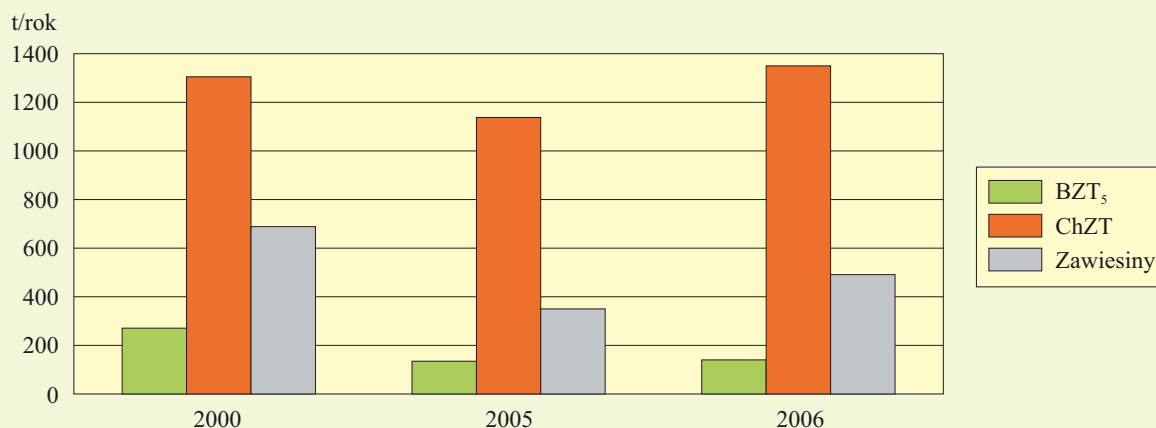

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

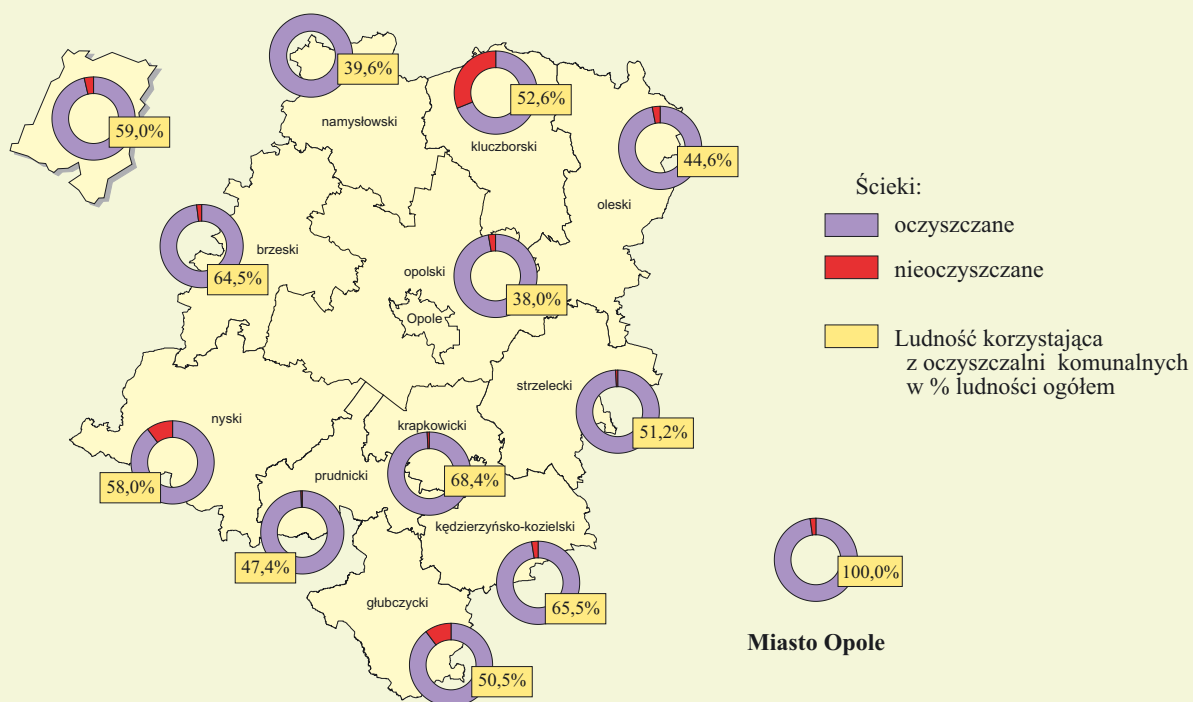
^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH PRZEMYSŁOWYCH ODPROWADZONYCH DO WÓD^a LUB DO ZIEMI

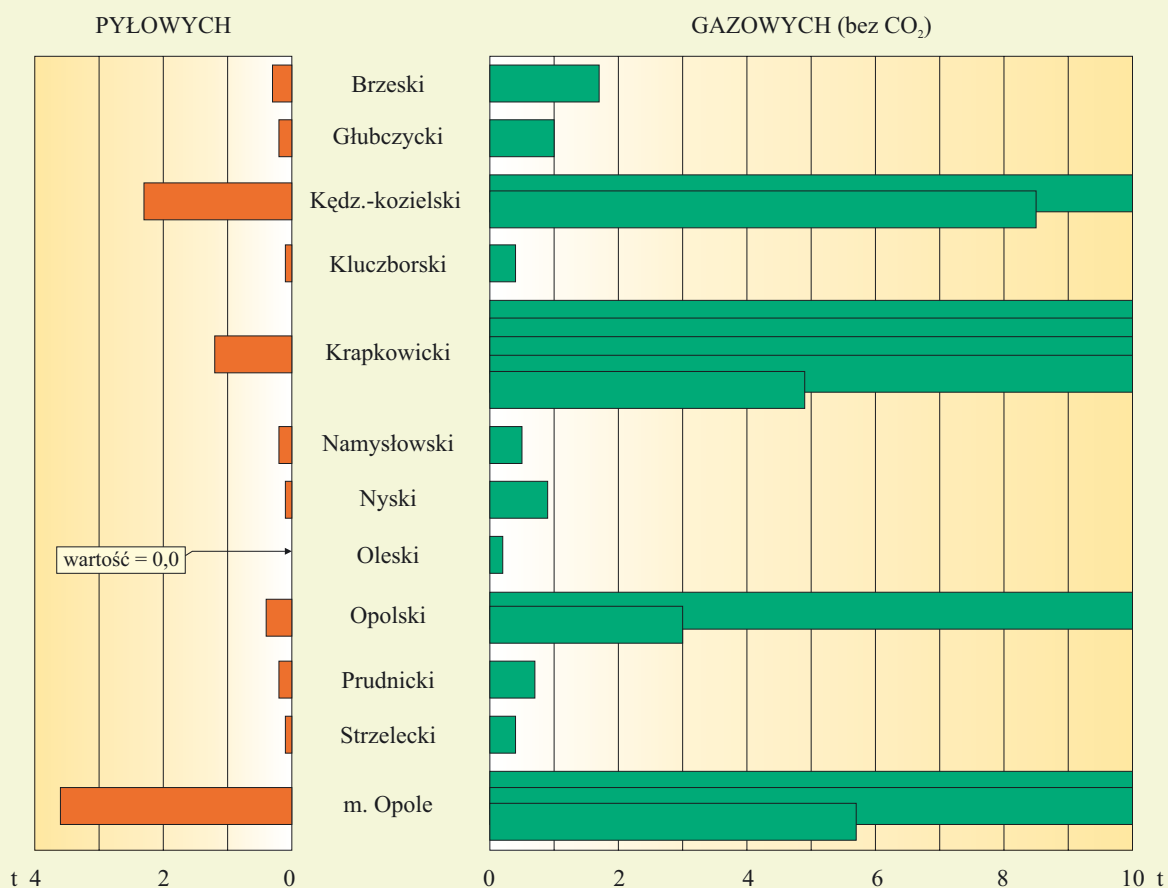

^a Do 2002 r. do wód powierzchniowych.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE W 2006 R.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA NA 1 km² W 2006 R.

DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studziennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Ścieki przemysłowe to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność przemysłową, handlową albo składową, nie będące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.

Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód wydzielonym dla nich systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczania,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

- temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do:
 - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
 - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Ścieki komunalne to ścieki bytowe (budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej) lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.

Dane o ściekach komunalnych obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz od 1994 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przysagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi odprowadzane są ścieki.

Do **miast wyposażonych w wodociąg** zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do **miast wyposażonych w kanalizację** zaliczono te miasta, w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane ścieki gospodarcze.

Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do zbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o **ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych podłączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągów przez zdroje podwórzowe i uliczne, a z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zużycie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zużycie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

TABL. 1(19). **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w hm ³		
OGÓLEM	457,9	472,1	474,0
przyrost (+) lub ubytek (-) w stosunku do roku poprzedniego	+1,3	+4,1	1,9
Z utworów geologicznych:			
czwartorzędowych	201,0	205,8	207,3
trzeciorzędowych	119,0	125,9	126,1
kredowych	16,8	16,8	16,8
starszych	121,1	123,6	123,9

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 2(20). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
	w hm ³			w odsetkach
OGÓŁEM	161,9	124,3	127,6	100,0
na cele:				
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) – z ujęć własnych	52,5	45,3	48,2	37,7
w tym wody: powierzchniowe	33,5	29,8	32,3	25,3
podziemne	13,7	11,9	12,5	9,8
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,2	28,4	22,3
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,7	50,8	51,1	40,0
wody: powierzchniowe	6,7	4,8	4,4	3,4
podziemne	53,0	46,1	46,7	36,6

^a Pobór wody mierzony na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 3(21). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne ^a			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^b		
			razem	w tym wody			razem	wody powierzchniowe	wody podziemne
				powierzchniowe	podziemne				
	w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych						
WOJEWÓDZ-	161,9	17,2	52,5	33,5	13,7	49,7	59,7	6,7	53,0
TWO	124,3	13,2	45,3	29,8	11,9	28,2	50,8	4,8	46,1
2006	127,6	13,6	48,2	32,3	12,5	28,4	51,1	4,4	46,7
powiaty:									
Brzeski	6,9	7,9	0,4	0,3	0,1	1,9	4,6	0,2	4,5
Głubczycki	3,2	4,7	0,4	–	0,4	–	2,8	0,0	2,8
Kędzierzyńsko-kozielski	15,7	25,1	10,1	5,3	3,3	–	5,6	–	5,6
Kluczborski	6,0	7,0	2,1	0,0	2,1	1,1	2,8	–	2,8
Krapkowicki	11,8	26,8	9,6	5,7	3,9	–	2,2	–	2,2
Namysłowski	12,7	17,0	0,3	–	0,3	10,4	2,1	–	2,1
Nyski	9,6	7,9	1,8	0,6	0,4	0,6	7,2	4,2	3,1
Oleski	3,8	3,9	0,8	0,0	0,8	0,3	2,7	0,0	2,7
Opolski	36,6	23,0	20,6	19,7	0,6	10,5	5,5	–	5,5
Prudnicki	3,4	6,0	0,7	0,5	0,2	–	2,6	–	2,6
Strzelecki	7,9	10,7	0,5	0,2	0,3	3,6	3,7	0,0	3,7
Miasto na prawach powiatu – Opole	10,0	102,8	0,8	–	0,0	–	9,1	–	9,1

^a Poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem. ^b Pobór wody mierzony na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 4(22). ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
	w hm ³			w odsetkach
OGÓŁEM	144,5	110,6	112,2	100,0
Przemysł	48,8	42,1	43,9	39,1
Rolnictwo i leśnictwo ^a	49,8	28,2	28,4	25,3
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,0	40,3	39,9	35,6

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 5(23). ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hm ³				w % ogółem		
WOJEWÓDZTWO							
2000	144,5	48,8	49,8	46,0	33,8	34,4	31,8
2005	110,6	42,1	28,2	40,3	38,1	25,5	36,4
2006	112,2	43,9	28,4	39,9	39,1	25,3	35,6
powiaty:							
Brzeski	6,4	0,7	1,9	3,8	10,2	29,8	60,0
Głubczycki	3,0	0,4	–	2,6	12,5	x	87,5
Kędzierzyńsko-kozielski	11,4	7,2	–	4,1	63,7	x	36,3
Kluczborski	5,4	2,1	1,1	2,2	38,7	19,9	41,4
Krapkowicki	11,0	8,8	–	2,2	80,1	x	19,9
Namysłowski	12,1	0,3	10,4	1,5	2,4	85,4	12,2
Nyski	7,3	1,7	0,7	5,0	22,8	9,1	68,1
Oleski	2,4	0,1	0,3	2,0	5,3	11,5	83,2
Opolski	34,4	19,8	10,5	4,1	57,6	30,5	11,9
Prudnicki	2,9	0,8	–	2,1	26,3	x	73,7
Strzelecki	7,0	0,5	3,6	2,8	7,5	52,2	40,3
Miasto na prawach powiatu – – Opole	9,0	1,5	–	7,4	17,1	x	82,9

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 6(24). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYŚLE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w hm ³		
Przychód wody	62,5	48,8	52,9
Z ujęć własnych	52,5	45,3	48,2
wody powierzchniowe	33,5	29,8	32,3
wody podziemne	13,7	11,9	12,5
z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych	5,3	3,5	3,4
Z zakupu od innych jednostek	10,1	3,5	4,8

TABL. 6(24). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w hm ³		
Rozchód wody	62,5	48,8	52,9
Zużycie na potrzeby własne	48,8	42,1	43,9
w tym do produkcji	46,3	39,7	41,1
w tym z sieci wodociągowej	1,2	1,1	1,1
Sprzedż wody	11,5	4,3	6,3
Straty w sieci	2,3	2,4	2,7

TABL. 7(25). GOSPODAROWANIE WODĄ W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pobór wód		Zakup wody		Zużycie wody na potrzeby przemysłu	
	podziem- nych	powierz- chniowych	razem	w tym z sieci wo- dociągowej na cele pro- dukcyjne	razem	na 1 km ²
	w dekametrach sześciennych					
WOJEWÓDZTWO						
2000	13711	33480	10062	1172	48756	5
2005	11933	29807	3520	1107	42076	4
2006	12453	32330	4778	1095	43881	5
powiaty:						
Brzeski	122	263	303	287	655	1
Głubczycki	359	–	19	18	378	1
Kędzierzyńsko-kozielski	3305	5254	3521	44	7232	12
Kluczborski	2070	8	33	30	2100	2
Krapkowicki	3851	5735	52	23	8805	20
Namysłowski	296	–	1	–	289	0
Nyski	422	594	21	12	1666	1
Oleski	834	4	70	19	126	0
Opolski	610	19705	14	–	19814	12
Prudnicki	213	541	3	–	757	1
Strzelecki	329	226	37	3	523	1
Miasto na prawach powiatu – – Opole	42	–	704	659	1536	16

TABL. 8(26). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne ^a w ha	1776	1339	1411
Napełniane stawy rybne ^b w ha	1730	1809	1804
w tym leśne	1357	1279	1274
Pobór wody ^c w dam ³	50551	29014	29308
do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych	1117	1174	1301
na 1 ha	0,6	0,9	1,0
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49434	27840	28007
w tym leśnych	24481	16767	16943
na 1 ha	28,6	15,3	16,0

^a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. ^b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

TABL. 9(27). **MELIORACJE PODSTAWOWE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Rzeki i kanały w km	2899	2908	2908
w tym rzeki uregulowane	2028	2063	2064
Długość wałów w km	365	365	362
Obszar chroniony wałami w tys. ha	43,4	44,5	44,5
Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³	3691	3695	3695
Stacje pomp odwadniających:			
w sztukach	6	5	5
obszar oddziaływania w tys. ha	6,7	6,0	6,0

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 10(28). **MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY
LUB MODERNIZACJI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Melioracje podstawowe:			
rzeki w km	730	651	726
wały w km	55	52	52
stacje pomp w szt	1	3	3
Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji w tys. ha	54,5	54,4	54,3
grunty orne	42,2	42,1	42,1
użytki zielone	12,3	12,3	12,3

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 11(29). **EKSPLOATACJA SIECI WODOCIĄGOWEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w dam ³		
Woda pobrana z ujęć ^a	59693,4	50810,6	51067,8
Zakup hurtowy wody	3741,1	3540,7	3481,1
Sprzedaż hurtowa wody	3138,6	2086,1	2204,3
Woda dostarczana odbiorcom (zużycie wody) ogółem	46830,6	40261,9	39925,9
w tym:			
gospodarstwom domowym	36024,6	31535,3	31366,7
na cele produkcyjne	6972,9	6027,6	5952,8
Straty w sieci	7375,4	8305,6	8646,4

^a Pobór wody mierzony na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 12(30). **SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Sieć wodociągowa rozdzielcza:			
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km	6152,7	6544,4	6583,6
miasta	1264,9	1394,6	1408,5
wieś	4887,8	5149,8	5175,1

TABL. 12(30). **SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Sieć wodociągowa rozdzielcza (dok.):			
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. szt	141,3	152,2	151,2
miasta	41,8	44,2	44,1
wieś	99,5	108,0	107,1
Miasta obsługiwane przez sieć wodociągową (stan w dniu 31 XII)	34	35	35
Ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej:			
w tysiącach	539,7	536,9	533,6
w % ogółu ludności miast	95,1	97,4	97,4
Pobór wody w hm ³	59,7	50,8	51,1
w tym powierzchniowej	6,7	4,8	4,4
Zużycie wody:			
ogółem w hm ³	46,0	40,3	39,9
w tym w gospodarstwach domowych	36,0	31,5	31,4
na 1 mieszkańca miast w m ³	43,1	35,9	35,4
Sieć kanalizacyjna rozdzielcza:			
Długość sieci ^b (stan w dniu 31 XII) w km	1154,3	2014,4	2117,2
miasta	826,4	1044,9	1069,1
wieś	327,9	969,5	1048,1
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. szt	30,0	49,0	52,1
miasta	24,0	31,2	32,1
wieś	6,0	17,8	20,0
Miasta obsługiwane przez sieć kanalizacyjną (stan w dniu 31 XII)	34	35	35
Ludność w miastach korzystająca z sieci kanalizacyjnej:			
w tysiącach	476,1	475,7	473,8
w % ogółu ludności miast	83,9	86,3	86,5
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną w hm ³	32,6	27,7	28,1

^a Z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania. ^b Ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze; łącznie z kolektorami.

TABL. 13(31). **MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zużycie wody							
	ogółem	w tym na cele						
		razem	przemysłowe ^a			eksploatacji sieci wodociągowej ^b		
			w tym		z zakupu	razem	w tym gospodarstwa domowe	
			z ujęć własnych wód					
	powierzchniowych	podziemnych					na 1 mieszkańca w m ³	
	w hektometrach sześciennych							
Kędzierzyn-Koźle	10,0	7,0	6,3	0,0	3,5	3,0	2,3	35,9
Opole	9,0	1,5	0,8	0,7	0,7	7,4	5,2	41,0
Zdzieszowice	7,5	7,1	6,8	–	–	0,5	0,4	28,1
Brzeg	2,6	0,5	0,2	0,3	0,3	2,1	1,4	35,4

^a Poza rolnictwem i leśnictwem. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 14(32). WODOCIĄGI I KANALIZACJA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	
	wodociągowa	kanalizacyjna ^a	wodociągowe	kanalizacyjne	w dm ³	na 1 mieszkańca w m ³
	stan w dniu 31 XII					
WOJEWÓDZTWO	6583,6	2117,2	151171	52088	31366,7	30,0
Powiat brzeski	463,3	165,1	10670	3779	2878,8	31,2
<i>Gminy miejskie:</i>						
Brzeg	63,9	53,5	1585	1414	1352,8	35,3
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Grodków	125,0	42,4	2880	874	548,1	27,8
Lewin Brzeski	79,0	23,6	2078	679	364,4	26,9
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubsza	119,9	6,4	2133	150	256,9	30,0
Olszanka	37,7	27,1	904	442	140,3	28,4
Skarbimierz	37,8	12,1	1090	220	216,3	29,9
Powiat głubczycki	361,3	106,1	8260	2530	1813,5	36,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Baborów	45,3	21,1	1432	605	244,9	37,2
Głubczyce	154,1	66,2	3365	1584	750,8	31,1
Kietrz	93,9	11,8	2043	231	608,2	51,4
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Branice	68,0	7,0	1420	110	209,6	27,1
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	582,1	257,7	14069	5925	3326,6	32,6
<i>Gminy miejskie:</i>						
Kędzierzyn-Koźle	162,8	110,2	5344	3302	2349,7	35,8
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Bierawa	83,2	58,2	2086	747	182,9	22,7
Cisek	96,1	–	1675	–	142,5	21,1
Pawłowiczki	72,1	38,5	1915	828	226,3	26,9
Polska Cerekiew	52,5	22,2	959	381	227,4	48,8
Reńska Wieś	115,4	28,6	2090	667	197,8	22,8
Powiat kluczborski	520,5	84,9	8896	2310	1831,1	26,1
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Byczyna	108,3	11,7	1498	483	262,9	26,8
Kluczbork	211,3	54,5	3978	1350	1052,4	27,3
Wołczyn	115,4	18,7	1876	477	382,2	26,4
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lasowice Wielkie	85,5	–	1544	–	133,6	18,6
Powiat krapkowicki	388,4	199,5	11426	5267	1785,3	26,3
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Gogolin	94,1	60,2	2510	1604	275,6	23,1
Krapkowice	92,0	91,4	3483	2086	706,0	28,7
Zdzieszowice	90,2	35,8	2118	1256	464,9	26,6
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Strzeleczyki	62,8	0,6	1966	5	190,1	23,9
Walce	49,3	11,5	1349	316	148,7	24,9

^a Ogólnospławna i na ścieki gospodarcze; łącznie z kolektorami.

TABL. 14(32). WODOCIĄGI I KANALIZACJA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	
	wodociągowa	kanalizacyjna ^a	wodociągowe	kanalizacyjne	w dam ³	na 1 mieszkańca w m ³
	stan w dniu 31 XII					
Powiat namysłowski	379,5	53,5	7052	1747	1251,1	28,5
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Namysłów	180,2	49,2	3519	1618	855,4	32,6
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Domaszowice	55,1	–	805	–	96,8	25,7
Pokój	68,6	4,3	1176	129	109,1	19,6
Świerczów	36,8	–	752	–	76,9	21,0
Wilków	38,8	–	800	–	112,9	24,1
Powiat nyski	693,2	213,3	17617	5835	4033,9	27,7
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Głucholazy	101,9	46,5	2605	1267	678,8	26,4
Korfantów	83,2	6,4	2057	225	168,4	17,2
Nysa	223,0	100,4	5178	2893	2005,6	33,5
Otmuchów	84,5	11,8	2170	323	320,3	22,5
Paczków	70,3	14,6	1831	468	340,8	24,8
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Kamiennik	24,0	1,2	676	13	80,2	21,5
Łambinowice	44,0	19,1	1366	434	202,0	24,8
Pakosławice	28,0	–	654	–	99,0	25,4
Skoroszyce	34,3	13,3	1080	212	138,8	21,3
Powiat oleski	772,4	140,2	12901	3711	1706,3	25,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Dobrodzień	124,0	25,2	2096	713	251,3	23,6
Gorzów Śląski	104,5	33,8	1333	563	181,3	23,6
Olesno	195,2	15,9	3297	601	480,0	25,5
Praszka	101,6	36,2	2231	942	409,0	29,5
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Radłów	66,5	1,6	848	79	103,4	22,6
Rudniki	120,1	27,5	2204	813	213,7	25,0
Zębowice	60,5	–	892	–	67,6	16,5
Powiat opolski	1295,1	407,5	28538	8520	3359,1	24,9
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Niemodlin	118,4	17,5	2150	426	408,1	29,5
Ozimek	131,4	25,6	3116	655	489,6	23,3
Prószków	98,6	77,0	2391	1250	267,6	26,9
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Chrzastowice	76,8	9,7	1726	115	192,0	28,9
Dąbrowa	86,5	–	2258	–	243,1	25,4
Dobrzeń Wielki	141,8	130,6	3237	3036	359,3	25,6
Komprachcice	82,5	25,7	2705	343	243,3	21,6
Łubniany	111,5	10,4	2256	156	282,9	30,9
Murów	74,5	13,8	1255	285	106,7	18,0
Popielów	123,1	26,1	2188	876	203,8	24,0
Tarnów Opolski	102,0	16,9	2149	278	245,9	24,7
Tułowice	32,0	34,2	736	687	123,0	22,3
Turawa	116,0	20,0	2371	413	193,8	20,3

^a Ogólnospławna i na ścieki gospodarcze; łącznie z kolektorami.

TABL. 14(32). WODOCIĄGI I KANALIZACJA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	
	wodociągowa	kanalizacyjna ^a	wodociągowe	kanalizacyjne	w dm ³	na 1 mieszkańca w m ³
	stan w dniu 31 XII					
Powiat prudnicki	349,3	84,4	10082	2894	1821,1	30,4
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Biała	96,7	7,1	2528	161	287,5	24,8
Głogówek	112,3	35,6	2962	1352	489,0	34,0
Prudnik	103,2	41,7	3467	1381	939,0	31,8
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubrza	37,1	–	1125	–	105,6	23,6
Powiat strzelecki	512,5	218,3	13595	4898	2326,5	28,8
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Kolonowskie	56,5	29,3	1354	513	126,9	20,4
Leśnica	72,4	29,4	1788	587	211,9	24,2
Strzelce Opolskie	173,9	56,6	4337	1355	1151,2	34,4
Ujazd	59,1	59,8	1319	843	140,5	22,4
Zawadzkie	30,6	12,4	1664	396	350,1	27,2
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Izbicko	53,6	10,4	1301	307	174,0	31,0
Jemielnica	66,4	20,4	1832	897	171,9	22,6
Miasto na prawach powiatu – – Opole	266,0	186,7	8065	4672	5233,4	40,9

a Ogólnospławna i na ścieki gospodarcze; łącznie z kolektorami.

TABL. 15(33). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD^a LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006
	w hm ³			w odsetkach		
OGÓŁEM	75,1	82,0	93,3	100,0	100,0	100,0
odprowadzone:						
bezpośrednio z zakładów ^b	42,5	54,3	65,2	56,6	66,2	69,9
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	3,0	2,6	2,8	4,0	3,2	3,0
siecią kanalizacyjną	32,6	27,7	28,1	43,4	33,8	30,1
W tym ścieki wymagające oczyszczania	72,0	79,4	90,5	95,9	96,8	97,0
oczyszczane	69,0	76,7	87,4	91,9	93,5	93,7
mechanicznie	33,2	45,5	55,3	44,2	55,5	59,3
chemicznie ^c	0,6	0,3	0,3	0,8	0,4	0,3
biologicznie	19,5	7,0	6,9	26,0	8,5	7,4
z podwyższonym usuwaniem biogenów ..	15,7	23,9	25,0	20,9	29,1	26,8
nieoczyszczane	3,0	2,7	3,0	4,0	3,3	3,2
odprowadzone:						
bezpośrednio z zakładów	1,5	1,6	1,9	2,0	2,0	2,0
siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	1,1	2,0	1,3	1,2

a Do 2002 r. do wód powierzchniowych. b łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. c Dotyczy ścieków przemysłowych.

TABL. 16(34). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych	63	44	40
w tym:			
Mechaniczne	31	20	19
przepustowość projektowa w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	831,5	828,5	828,5
Biologiczne	25	16	14
przepustowość projektowa w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	75,1	16,0	13,3
ścieki oczyszczane w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	27,4	7,0	4,6
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	5	5	5
przepustowość projektowa w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	31,2	61,5	24,5
ścieki oczyszczane w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	10,6	15,2	17,3
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a	52	61	60
Mechaniczne	4	1	1
przepustowość projektowa w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	9,8	0,1	0,1
Biologiczne	34	41	40
przepustowość projektowa ^b w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	111,8	52,8	53,4
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	14	19	19
przepustowość projektowa w $\text{dam}^3/\text{dobę}$	112,4	163,1	163,1

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania.

TABL. 17(35). **MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi						
	ogółem	oczyszczane				nieoczyszczane	
		razem	w tym			razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną
			mechani- cznie	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów		
w dekametrach sześciennych							
Strzelce Opolskie	10069	10069	8975	–	1094	–	–
Opole	7337	7181	587	15	6579	156	156
Kędzierzyn-Koźle	5904	5520	2285	2104	1131	384	351
Zdzieszowice	2726	2726	–	–	2726	–	–
Brzeg	2337	2336	331	–	2005	1	1
Nysa	2190	2190	–	111	2079	–	–
Prudnik	1455	1455	–	527	928	–	–

TABL. 18(36). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006
	w dam ³			w odsetkach		
OGÓLEM^a	44674	56325	67431	100,0	100,0	100,0
odprowadzone:						
bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi	42521	54277	65213	95,2	96,4	96,7
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	3029	2578	2802	6,8	4,6	4,2
siecią kanalizacyjną	2153	2048	2218	4,8	3,6	3,3
W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód ^b lub do ziemi	39492	51699	62411	88,4	91,8	92,6
oczyszczane	38026	50073	60521	85,1	88,9	89,8
mechanicznie	30136	45478	55255	67,5	80,7	81,9
chemicznie	558	271	255	1,2	0,5	0,4
biologicznie	5249	1560	1326	11,7	2,8	2,0
z podwyższonym usuwaniem biogenów	2083	2764	3685	4,7	4,9	5,5
nieoczyszczane	1466	1626	1890	3,3	2,9	2,8

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin. ^b Do 2002 r. do wód powierzchniowych.

TABL. 19(37). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi				
	ogółem	do wód lub do ziemi		siecią kanalizacyjną	razem	oczyszczane			nieoczyszczane
		razem	w tym wody chłodnicze (umownie czyste)			razem	w tym		
							mechanicznie	biologicznie	
w dekametrach sześciennych									
WOJEWÓDZTWO	67431	65213	2802	2218	62411	60521	55255	1326	1890
Powiat brzeski	721	412	–	309	412	409	331	78	3
<i>Gminy miejskie:</i>									
Brzeg	564	331	–	233	331	331	331	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Grodków	71	3	–	68	3	–	–	–	3
Lewin Brzeski	86	78	–	8	78	78	–	78	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lubsza	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Olszanka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skarbimierz	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat głubczycki	283	–	–	283	–	–	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Baborów	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Głubczyce	283	–	–	283	–	–	–	–	–
Kietrz	–	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

TABL. 19(37). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi				
	ogółem	do wód lub do ziemi		siecią kanalizacyjną	razem	oczyszczane			nie-oczyszczane
		razem	w tym wody chłodnicze (umownie czyste)			razem	w tym		
							mechanicznie	biologicznie	
w dekametrach sześciennych									
Powiat głubczycki (dok.)									
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Branice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	14740	14731	18	9	14713	14680	13435	114	33
<i>Gminy miejskie:</i>									
Kędzierzyn-Koźle	3449	3449	–	–	3449	3416	2285	–	33
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Bierawa	11161	11161	–	–	11161	11161	11147	14	–
Cisek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pawłowiczki	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Polska Cerekiew	130	121	18	9	103	103	3	100	–
Reńska Wieś	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat kluczborski	1567	1541	1004	26	537	5	5	–	532
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Byczyna	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kluczbork	23	–	–	23	–	–	–	–	–
Wołczyn	1544	1541	1004	3	537	5	5	–	532
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lasowice Wielkie	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat krapkowicki	5600	5495	1668	105	3827	3817	1252	11	10
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Gogolin	1579	1477	–	102	1477	1477	1252	–	–
Krapkowice	14	11	–	3	11	11	–	11	–
Zdzieszowice	3997	3997	1668	–	2329	2329	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Strzeleczyki	10	10	–	–	10	–	–	–	10
Powiat namysłowski	203	68	–	135	68	68	24	44	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Namysłów	159	24	–	135	24	24	24	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Domaszowice	44	44	–	–	44	44	–	44	–
Pokój	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Świerczów	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Wilków	–	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

TABL. 19(37). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi				
	ogółem	do wód lub do ziemi		siecią kanalizacyjną	razem	oczyszczane			nie-oczyszczane
		razem	w tym wody chłodniczne (umownie czyste)			razem	w tym		
							mechanicznie	biologicznie	
w dekametrach sześciennych									
Powiat nyski	1261	688	6	573	682	198	–	198	484
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Głucholazy	743	485	6	258	479	–	–	–	479
Korfantów	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Nysa	167	111	–	56	111	111	–	111	–
Otmuchów	246	–	–	246	–	–	–	–	–
Paczków	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Kamiennik	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Łambinowice	105	92	–	13	92	87	–	87	5
Pakosławice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skoroszyce	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat oleski	329	316	3	13	313	309	296	5	4
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Dobrodzień	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Gorzów Śląski	5	5	–	–	5	5	5	–	–
Olesno	18	18	–	–	18	14	4	5	4
Praszka	303	290	–	13	290	290	287	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Radłów	3	3	3	–	–	–	–	–	–
Rudniki	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat opolski	31522	31387	–	135	31387	30563	30182	134	824
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Niemodlin	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ozimek	322	224	–	98	224	223	223	–	1
Prószków	823	823	–	–	823	–	–	–	823
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Chrzastowice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dąbrowa	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dobrzeń Wielki	6610	6610	–	–	6610	6610	6229	134	–
Komprachcice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Łubniany	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Murów	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Popielów	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Tarnów Opolski	23767	23730	–	37	23730	23730	23730	–	–
Tułowice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Turawa	–	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

TABL. 19(37). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi				
	ogółem	do wód lub do ziemi		siecią kanalizacyjną	razem	oczyszczone			nie-oczyszczone
		razem	w tym wody chłodniczne (umownie czyste)			razem	w tym		
							mechanicznie	biologicznie	
w dekametrach sześciennych									
Powiat prudnicki	592	592	–	–	592	592	–	592	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Biała	65	65	–	–	65	65	–	65	–
Głogówek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Prudnik	527	527	–	–	527	527	–	527	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lubrza	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat strzelecki	9488	9283	5	205	9278	9278	9143	135	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Kolonowskie	168	168	–	–	168	168	168	–	–
Leśnica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Strzelce Opolskie	9180	8975	–	205	8975	8975	8975	–	–
Ujazd	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Zawadzkie	140	140	5	–	135	135	–	135	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Izbicko	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Jemielnica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	1125	700	98	425	602	602	587	15	–

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

TABL. 20(38). ŚCIEKI KOMUNALNE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
OGÓŁEM w dam³	32557	27732	28059
Oczyszczone ^a	31046	26612	26922
mechanicznie	3140	39	39
biologicznie	14247	5467	5580
z podwyższonym usuwaniem biogenów	13659	21106	21303
Nieoczyszczone	1511	1120	1137
w % ogółem:			
oczyszczone	95,4	96,0	95,9
mechanicznie	9,6	0,1	0,1
biologicznie	43,8	19,7	19,9
z podwyższonym usuwaniem biogenów	42,0	76,1	75,9
nieoczyszczone	4,6	4,0	4,1

^a Bez wód opadowych i infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnię przemysłową.

TABL. 21(39). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ogółem	Ścieki oczyszczane ^a			
		razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
w dekametrach sześciennych					
WOJEWÓDZTWO	28059	26922	39	5580	21303
Powiat brzeski	2948	2882	–	410	2472
<i>Gminy miejskie:</i>					
Brzeg	2006	2005	–	–	2005
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Grodków	433	426	–	–	426
Lewin Brzeski	277	250	–	250	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubsza	29	–	–	–	–
Olszanka	97	97	–	88	9
Skarbimierz	106	104	–	72	32
Powiat głubczycki	1653	1483	–	443	1040
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Baborów	245	220	–	220	–
Głubczyce	1062	1040	–	–	1040
Kietrz	214	123	–	123	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Branice	132	100	–	100	–
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	2755	2369	–	2278	91
<i>Gminy miejskie:</i>					
Kędzierzyn-Koźle	2455	2104	–	2104	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Bierawa	101	90	–	90	–
Cisek	–	–	–	–	–
Pawłowiczki	108	91	–	–	91
Polska Cerekiew	44	37	–	37	–
Reńska Wieś	47	47	–	47	–
Powiat kluczborski	1221	1204	–	273	931
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Byczyna	122	122	–	122	–
Kluczbork	931	931	–	–	931
Wołczyn	168	151	–	151	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lasowice Wielkie	–	–	–	–	–
Powiat krapkowicki	1446	1405	–	30	1375
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Gogolin	323	310	–	–	310
Krapkowice	645	631	–	–	631
Zdzieszowice	413	413	–	–	413
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Strzeleczyki	2	2	–	2	–
Walce	63	49	–	28	21

^a Bez wód opadowych i infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnię przemysłową.

TABL. 21(39). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ogółem	Ścieki oczyszczane ^a			
		razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		w dekametrach sześciennych			
Powiat namysłowski	875	875	–	17	858
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Namysłów	858	858	–	–	858
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Domaszowice	–	–	–	–	–
Pokój	17	17	–	17	–
Świerczów	–	–	–	–	–
Wilków	–	–	–	–	–
Powiat nyski	4766	4695	–	423	4272
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Głucholazy	1690	1679	–	–	1679
Korfantów	86	83	–	83	–
Nysa	2167	2167	–	–	2167
Otmuchów	455	426	–	–	426
Paczków	213	213	–	213	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Kamiennik	12	12	–	12	–
Łambinowice	92	64	–	64	–
Pakosławice	–	–	–	–	–
Skoroszyce	51	51	–	51	–
Powiat oleski	908	873	18	101	754
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Dobrodzień	132	103	18	85	–
Gorzów Śląski	83	83	–	–	83
Olesno	322	321	–	–	321
Praszka	294	293	–	–	293
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Radłów	16	16	–	16	–
Rudniki	61	57	–	–	57
Zębówice	–	–	–	–	–
Powiat opolski	1875	1765	21	1259	485
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Niemodlin	211	201	–	22	179
Ozimek	471	471	21	450	–
Prószków	162	155	–	–	155
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Chrzastowice	22	11	–	–	11
Dąbrowa	–	–	–	–	–
Dobrzeń Wielki	427	426	–	426	–
Komprachcice	35	35	–	–	35
Łubniany	11	–	–	–	–
Murów	50	50	–	50	–
Popielów	75	58	–	58	–

^a Bez wód opadowych i infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnię przemysłową.

TABL. 21(39). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ogółem	Ścieki oczyszczane ^a			
		razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
w dekametrach sześciennych					
Powiat opolski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie: (dok.)</i>					
Tarnów Opolski	158	105	–	–	105
Tułowice	190	190	–	190	–
Turawa	63	63	–	63	–
Powiat prudnicki	1193	1182	–	250	932
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Biała	50	43	–	43	–
Głogówek	211	207	–	207	–
Prudnik	932	932	–	–	932
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubrza	–	–	–	–	–
Powiat strzelecki	1690	1610	–	96	1514
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Kolonowskie	67	–	–	–	–
Leśnica	99	99	–	–	99
Strzelce Opolskie	1117	1116	–	–	1116
Ujazd	96	96	–	96	–
Zawadzkie	236	224	–	–	224
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Izbicko	22	22	–	–	22
Jemielnica	53	53	–	–	53
Miasto na prawach powiatu – – Opole	6735	6579	–	–	6579

^a Bez wód opadowych i infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 22(40). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W % ludności ogółem	Z ogółem z oczyszczalni		
			mechanicznych	biologicznych	z podwyższonym usuwaniem biogenów
WOJEWÓDZTWO					
2000	535618	49,4	28420	249820	257378
2005	599290	57,2	2000	156410	440880
2006	615060	59,0	2005	159210	453845
Powiat brzeski	59528	64,5	–	10254	49274
<i>Gminy miejskie:</i>					
Brzeg	38163	100,0	–	–	38163
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Grodków	9911	50,4	–	–	9911
Lewin Brzeski	6194	45,6	–	6194	–

^a Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

TABL. 22(40). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W % ludności ogółem	Z ogółem z oczyszczalni		
			mechanicz- nych	biologicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
Powiat brzeski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubsza	–	x	–	–	–
Olszanka	2410	48,9	–	2110	300
Skarbimierz	2850	39,2	–	1950	900
Powiat głubczycki	25314	50,5	–	8464	16850
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Baborów	4230	64,5	–	4230	–
Głubczyce	16850	69,9	–	–	16850
Kietrz	2940	24,9	–	2940	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Branice	1294	16,9	–	1294	–
Powiat kędzierzyńsko- -kozielski	66720	65,5	–	63120	3600
<i>Gminy miejskie:</i>					
Kędzierzyn-Koźle	56950	87,1	–	56950	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Bierawa	2200	27,4	–	2200	–
Cisek	–	x	–	–	–
Pawłowiczki	3600	42,9	–	–	3600
Polska Cerekiew	2000	42,8	–	2000	–
Reńska Wieś	1970	22,7	–	1970	–
Powiat kluczborski	36730	52,6	–	10930	25800
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Byczyna	3800	38,9	–	3800	–
Kluczbork	25800	67,0	–	–	25800
Wołczyn	7130	49,4	–	7130	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lasowice Wielkie	–	x	–	–	–
Powiat krapkowicki	46315	68,4	–	420	45895
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Gogolin	7250	60,9	–	–	7250
Krapkowice	21571	87,8	–	–	21571
Zdzieszowice	16274	93,4	–	–	16274
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Strzeleczyki	220	2,8	–	220	–
Walce	1000	16,8	–	200	800
Powiat namysłowski	17427	39,6	–	450	16977
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Namysłów	16977	64,6	–	–	16977
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Domaszowice	–	x	–	–	–
Pokój	450	8,1	–	450	–
Świerczów	–	x	–	–	–
Wilków	–	x	–	–	–

^a Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

TABL. 22(40). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W % ludności ogółem	Z ogółem z oczyszczalni		
			mechanicz- nych	biologicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
Powiat nyski	84391	58,0	–	14481	69910
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Głucholazy	15746	61,4	–	–	15746
Korfantów	1847	19,0	–	1847	–
Nysa	49164	82,0	–	–	49164
Otmuchów	5000	35,3	–	–	5000
Paczków	8146	59,2	–	8146	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Kamiennik	310	8,3	–	310	–
Łambinowice	1500	18,4	–	1500	–
Pakosławice	–	x	–	–	–
Skoroszyce	2678	41,5	–	2678	–
Powiat oleski	30354	44,6	805	3920	25629
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Dobrodzień	3925	37,1	805	3120	–
Gorzów Śląski	6011	78,4	–	–	6011
Olesno	7000	37,2	–	–	7000
Praszka	10058	72,9	–	–	10058
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Radłów	800	17,5	–	800	–
Rudniki	2560	30,0	–	–	2560
Zębówice	–	x	–	–	–
Powiat opolski	51158	38,0	1200	36968	12990
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Niemodlin	3000	21,7	–	1000	2000
Ozimek	12267	58,7	1200	11067	–
Prószków	6210	62,5	–	–	6210
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Chrzastowice	480	7,2	–	–	480
Dąbrowa	–	x	–	–	–
Dobrzeń Wielki	12156	86,4	–	12156	–
Komprachcice	800	7,1	–	–	800
Łubniany	–	x	–	–	–
Murów	2520	43,2	–	2520	–
Popielów	3320	39,1	–	3320	–
Tarnów Opolski	3500	35,3	–	–	3500
Tułowice	5253	95,0	–	5253	–
Turawa	1652	17,3	–	1652	–
Powiat prudnicki	28338	47,4	–	5200	23138
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Biała	1500	13,0	–	1500	–
Głogówek	3700	25,9	–	3700	–
Prudnik	23138	78,6	–	–	23138
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubrza	–	x	–	–	–

^a Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

TABL. 22(40). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
WEDŁUG POWIATÓW I GMIN (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W % ludności ogółem	Z ogółem z oczyszczalni		
			mechanicz- nych	biologicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
Powiat strzelecki	41183	51,2	–	5003	36180
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Kolonowskie	–	x	–	–	–
Leśnica	4350	50,0	–	–	4350
Strzelce Opolskie	20430	61,3	–	–	20430
Ujazd	5003	79,9	–	5003	–
Zawadzkie	7220	56,4	–	–	7220
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Izbicko	1100	19,7	–	–	1100
Jemielnica	3080	40,7	–	–	3080
Miasto na prawach powiatu – – Opole	127602	100,0	–	–	127602

^a Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

TABL. 23(41). KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Typ oczyszczalni			Przepustowość oczyszczalni			Ścieki oczysz- czane ^a w dam ³
	mecha- niczny	biolo- giczny	z pod- wyższo- nym usu- waniem biogenów	mecha- nicznych	biolo- gicznych ^b	z pod- wyższo- nym usu- waniem biogenów	
WOJEWÓDZTWO							
2000	4	34	14	9810	111803	112396	40697
2005	1	41	19	60	52782	163076	36497
2006	1	40	19	60	53381	163070	40077
powiaty:							
Brzeski	–	5	2	–	2558	22000	4706
Głubczycki	–	8	1	–	4173	6915	1776
Kędzierzyńsko-kozielski	–	4	2	–	20858	600	3665
Kluczborski	–	2	1	–	3011	7000	1940
Krapkowicki	–	2	–	–	109	–	46
Namysłowski	–	1	1	–	500	8500	1335
Nyski	–	5	1	–	5094	28000	7005
Oleski	1	2	4	60	1868	5250	1781
Opolski	–	8	3	–	11360	3660	2470
Prudnicki	–	2	1	–	3300	18645	1949
Strzelecki	–	1	2	–	550	17500	3187
Miasto na prawach powiatu – – Opole	–	–	1	–	–	45000	10217

^a Łącznie z wodami opadowymi i dowożonymi do oczyszczalni, bez ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach przemysłowych. ^b Części biologicznej.

DZIAŁ IV. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary, strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego przed nadmiernym zanieczyszczeniem. Dotyczy to w szczególności charakterystyki stanu wyposażenia i efektów eksploatacji zainstalowanych w zakładach urządzeń do ochrony powietrza.

Przez **zanieczyszczenie powietrza** rozumie się wprowadzanie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wydalenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy, wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych, stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona w wyniku pomiarów lub obliczeń wykonanych na podstawie bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych. Zbiorowość źródeł zanieczyszczeń objętą statystyczną charakterystyką w oparciu o coroczną sprawozdawczość GUS stanowią tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono: zakłady przemysłowe, zakłady energetyki zawodowej oraz pozostałe jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują globalnej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji. W niniejszej publikacji dla zbiorowości tej przyjęto określenie „**zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza**”.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) lub w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj.: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory

i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176).

Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych, przy czym znaczna jeszcze grupa zakładów nie była w stanie dokonać oszacowania wszystkich emitowanych do powietrza i objętych badaniem statystycznym rodzajów zanieczyszczeń. Dane te mają zatem charakter orientacyjny i niepełny, a w połączeniu z wyżej omówionymi rodzajami zanieczyszczeń (pyły i dwutlenek siarki) dają obraz w pewnym stopniu zaniżony w stosunku do rzeczywistych rozmiarów sumarycznej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to m.in. danych o wielkości dwutlenku węgla (CO₂).

Mimo powyższych zastrzeżeń, jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i stosunkowo stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100 %. Im bliższa jest 100 %, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Dane o **emitorach** na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

TABL. 1(42). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006	2000	2005	2006
	zakłady emitujące zanieczyszczenia								
	pyłowe			gazowe					
				bez dwutlenku węgla			z dwutlenkiem węgla		
OGÓŁEM	80	78	81	88	89	91	90	93	99
Emisja zanieczyszczeń w t/r:									
25 i mniej	38	53	56	22	41	43	6	8	5
26– 100	26	17	16	26	17	19	5	3	6
101– 500	12	6	8	27	21	19	9	15	18
501– 1000	3	2	1	6	4	3	3	7	10
1001– 2000	1	–	–	2	2	3	9	7	8
2001– 5000	–	–	–	1	1	–	16	12	13
5001–10000	–	–	–	3	2	2	6	10	8
10001–20000	–	–	–	1	1	2	9	5	5
20001–50000	–	–	–	–	–	–	15	13	13
50001 i więcej	–	–	–	–	–	–	12	13	13

TABL. 2(43). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
WEDŁUG POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zakłady posiadające			Zakłady nieposiadające			
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń		zagospodarowaną strefę ochronną	wyników pomiarów			określonej emisji dopuszczalnej
		pyłowych	gazowych		emisji		emisji	
					pyłów	gazów		
WOJEWÓDZTWO								
2000	90	59	9	3	24	25	76	1
2005	94	49	3	1	36	38	83	16
2006	99	47	3	–	45	48	89	19
powiaty:								
Brzeski	13	8	–	–	6	7	13	2
Głubczycki	5	2	–	–	3	3	3	2
Kędzierzyńsko-kozielski	13	4	1	–	2	2	7	1
Kluczborski	6	2	–	–	3	3	6	3
Krapkowicki	8	5	1	–	4	4	7	2
Namysłowski	9	1	–	–	7	7	9	1
Nyski	12	5	–	–	6	7	11	3
Oleski	4	2	–	–	1	1	4	–
Opolski	11	7	1	–	4	4	11	2
Prudnicki	5	2	–	–	3	3	5	2
Strzelecki	5	4	–	–	2	2	5	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	8	5	–	–	4	5	8	1

TABL. 3(44). **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w tonach		
Emisja zanieczyszczeń pyłowych:			
Ogółem	7714	3821	3837
w tym:			
ze spalania paliw	5362	2753	2641
cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	1126	398	575
krzemowe	131	36	34
nawozów sztucznych	296	281	312
węglowo-grafitowe, sadza	36	45	45
Na 1 km ² powierzchni ogólnej	0,8	0,4	0,4
Emisja zanieczyszczeń gazowych:			
Ogółem	14447703	13272882	14259268
w tym:			
dwutlenek siarki	18015	12290	12966
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	20475	20894	24195
tlenek węgla	17448	17343	20873
dwutlenek węgla	14390226	13221088	14199968
Na 1 km ² powierzchni ogólnej	1535,0	1410,2	1515,0
w tym:			
dwutlenek siarki	1,9	1,3	1,4
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	2,2	2,2	2,6
tlenek węgla	1,9	1,8	2,2
dwutlenek węgla	1528,9	1404,7	1508,7

TABL. 4(45). **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w tonach		
OGÓLEM	14455417	13276703	14263105
Aldehydy alifatyczne	11	8	7
Alkohole alifatyczne i ich pochodne	218	86	77
Amoniak	251	427	420
Benzen	19	9	7
Benzo(a)piren	1	0	0
Dwutlenek siarki	18015	12290	12966
Dwutlenek węgla	14390226	13221088	14199968
Ketony i ich pochodne	80	21	19
Metan	114	17	21

TABL. 4(45). **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w tonach		
Pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych ...	1126	398	575
Pyły nawozów sztucznych	296	281	312
Pyły węglowo-grafitowe, sadza	36	45	45
Pyły ze spalania paliw	5362	2753	2641
Pyły pozostałe	760	307	227
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	20475	20894	24195
Tlenek węgla	17448	17343	20873
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^a	563	415	322
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne ...	224	141	135
Pozostałe wyżej niewymienione	192	180	295

^a Z wyjątkiem wymienionych w innych grupach.

TABL. 5(46). **EMISJA METALI CIĘŻKICH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w kilogramach		
Arsen	–	5	1
Chrom	133	38	82
Kadm	–	39	12
Mangan	44	12	15
Nikiel	–	5	41
Ołów	16	106	111

TABL. 6(47). **ZMIANY^a EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	wzrost (+) lub zmniejszenie (–) w t/r		
Zanieczyszczenia pyłowe	–2235	–578	+16
w tym:			
Pyły ze spalania paliw	–1658	–572	–112
Pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych ...	–757	–40	+177
Zanieczyszczenia gazowe	+1148269	–449022	+986386
w tym:			
Dwutlenek węgla	+1144656	–448121	+978880
Dwutlenek siarki	+42	–216	+676

^a W stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

TABL. 7(48). **EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Liczba emitorów ogółem	2285	2051	2174
o wysokości:			
Do 50 m	2206	1979	2083
51–99 m	58	53	72
Od 100 m	21	19	19
Emisja zanieczyszczeń w tys. t/r:			
pyłowych z emitorów o wysokości:			
Do 50 m	2,7	1,5	1,4
51–99 m	2,3	0,9	1,2
Od 100 m	2,4	1,4	1,2
gazowych z emitorów o wysokości:			
Do 50 m	1930,2	1571,2	1804,7
51–99 m	1355,7	1669,9	1988,4
Od 100 m	11160,8	10030,0	10461,4

TABL. 8(49). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
Stan w dniu 31 XII

URZĄDZENIA		Ogółem		Urządzenia o skuteczności					
				niskiej		średniej		wysokiej	
		w szt	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h	w szt	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h	w szt	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h	w szt	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h
Cyklony	2000	285	4162	63	365	108	1660	114	2137
	2005	190	3326	28	200	58	694	104	2432
	2006	186	2523	30	155	53	539	103	1829
Multicyklony	2000	28	398	8	15	9	170	11	213
	2005	26	631	3	9	14	259	9	363
	2006	31	709	7	9	13	171	11	529
Filtry tkaninowe	2000	283	3802	14	44	63	1043	206	2715
	2005	239	5289	11	198	28	2157	200	2934
	2006	264	4543	12	199	28	211	224	4133
Elektrofiltry	2000	44	12854	–	–	12	2498	32	10356
	2005	22	8592	–	–	–	–	22	8592
	2006	30	10834	–	–	7	1764	23	9070
Urządzenia mokre	2000	124	9760	67	2041	33	440	24	7279
	2005	98	9801	52	1761	24	269	22	7771
	2006	97	10063	55	1871	20	307	22	7885

TABL. 9(50). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI WYTWORZONYCH ZANIECZYSZCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Zakłady emitujące zanieczyszczenia pyłowe ogółem	80	78	81
Posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	59	49	47
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:			
30,0 % i mniej	2	1	–
30,1–50,0	6	4	1
50,1–70,0	3	–	5
70,1–90,0	25	20	19
90,1 % i więcej	23	24	22
Nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	21	29	34
Zakłady emitujące zanieczyszczenia gazowe ogółem	90	93	99
Posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	9	3	3
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń 10,0 % i mniej	9	3	3
Nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	81	90	96
Posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	3	1	–

TABL. 10(51). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń							Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych	
	pyłowych		gazowych						
	ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym					
				dwutlenku siarki	tlenków azotu ^b	tlenku węgla	dwutlenku węgla		
w tysiącach ton								pyłowych	gazowych ^c
WOJEWÓDZTWO ...	3,8	2,6	14259,3	13,0	24,2	20,9	14200,0	99,8	61,4
powiaty:									
Brzeski	0,2	0,2	150,8	0,5	0,2	0,5	149,3	83,8	–
Głubczycki	0,1	0,1	17,3	0,0	0,1	0,4	16,7	79,2	–
Kędzierzyńsko-kozielski	1,4	1,1	1487,9	4,0	3,8	3,2	1476,3	99,7	41,6
Kluczborski	0,1	0,1	51,3	0,2	0,1	0,1	51,0	91,1	–
Krapkowicki	0,5	0,1	3928,6	1,3	5,2	13,1	3908,8	99,9	63,8
Namysłowski	0,1	0,1	24,7	0,1	0,0	0,2	24,3	75,8	–
Nyski	0,1	0,1	142,7	0,6	0,2	0,3	141,6	89,8	–
Oleski	0,0	0,0	12,6	0,0	0,0	0,1	12,4	57,4	–
Opolski	0,6	0,4	7791,1	5,1	13,6	2,0	7770,4	99,9	71,2
Prudnicki	0,1	0,1	55,6	0,2	0,1	0,1	55,2	86,4	–
Strzelecki	0,1	0,1	55,0	0,2	0,1	0,1	54,7	84,9	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	0,3	0,2	541,6	0,8	0,9	0,8	539,2	99,8	–

^a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^b W przeliczeniu na NO₂. ^c Bez dwutlenku węgla.

DZIAŁ V. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, stanu zasobów leśnych oraz zadrzewień i zieleni miejskiej.

Ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a w szczególności: dziko występujących roślin lub zwierząt siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków chronionych roślin lub zwierząt, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, przyrody nieożywionej i krajobrazu.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu. Utworzenie parku krajobrazowego następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Wprowadzenie tej formy ochrony przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności: sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. O uznaniu obiektu za pomnik decyduje wojewoda w drodze rozporządzenia lub rada gminy w drodze uchwały.

Użytki ekologiczne obejmują zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, skarpy, kamieńce itp.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ustanawia się w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Ochrona ścisła oznacza całkowite zaniechanie ingerencji człowieka w stan ekosystemów i składników przyrody.

Ochrona częściowa oznacza ochronę stanu gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Ochrona krajobrazowa oznacza zrównoważony rozwój obszaru oraz zachowanie cech charakterystycznych krajobrazu.

Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcyjnych i kółek rolniczych oraz lasów oddanych im w zarząd i bezpłatne użytkowanie,
 - d) innych osób prawnych, np. kościołów i związków wyznaniowych, organizacji społecznych i partii politycznych, związków zawodowych oraz spółek prywatnych.

Powierzchnia gruntów leśnych, w rozumieniu ustawy o lasach, obejmuje:

- 1) grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowiące rezerwaty przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Kategoria ta jest określana jako „powierzchnia lasów”;
- 2) grunty związane z gospodarką leśną zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, urządzenia melioracji wodnych, tereny pod liniami energetycznymi, parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (tj. plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie na gruntach leśnych),
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach (tj. zręby, halizny, płazowiny),
- przewidziane do objęcia ochroną prawną,
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty pokryte drzewostanem II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu lub odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50 % terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami i granicami administracyjnymi miast.

Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Lasy ochronne (lasy szczególnie chronione) to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełnianie funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które ochronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem; powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła rzek przed zasypaniem; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu; stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej; mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa; są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk; w strefie górnej granicy lasów.

W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- ograniczanie regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów leśnych,
- ograniczanie trwałego odwadniania bagien śródlęsnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych,
- kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
- stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów, ustalanie etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,
- ograniczanie stosowania zrębów zupełnych do najsłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenie ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
- zakaz pozyskiwania żywicy i karpiny.

TABL. 1(52). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
	w ha			w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²
OGÓŁEM^a	255045,8	255463,0	255469,2	27,1	2452
Rezerwy przyrody ^b	647,7	801,6	801,6	0,1	8
Parki krajobrazowe ^{bc}	62895,7	62403,0	62403,0	6,6	599
Obszary chronionego krajobrazu ^c	189805,7	189207,3	189207,3	20,1	1816
Stanowiska dokumentacyjne	0,2	2,7	2,7	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	1356,5	2583,5	2583,5	0,3	25
Użytki ekologiczne	340,0	464,9	471,1	0,1	5

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABL. 2(53). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obszary prawnie chronione							Pomniki przyrody
	ogółem		w tym					
	w ha	w % powierzchni ogólnej województwa	rezerwy przyrody ^b	parki krajobrazowe ^{bc}	obszary chronionego krajobrazu ^c	użytki ekologiczne	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	
WOJEWÓDZTWO	255469,2	27,1	801,6	62403,0	189207,3	471,1	2583,5	574
powiaty:								
Brzeski	14549,2	16,6	159,6	9731,6	3922,6	23,6	709,3	93
Głubczycki	8415,7	12,5	93,6	–	8322,1	–	–	10
Kędzierzyńsko-kozielski	4658,0	7,5	–	–	4636,7	21,3	–	74
Kluczborski	30921,5	36,3	109,7	2842,5	27914,0	55,3	–	28
Krapkowicki	9380,5	21,2	61,2	1113,8	8184,3	21,2	–	38
Namysłowski	34873,5	46,6	–	11735,7	23085,9	47,6	4,3	21
Nyski	23048,7	18,8	94,4	3163,0	19754,2	37,1	–	43
Oleski	8401,7	8,6	–	–	8333,6	32,3	35,8	37
Opolski	88170,7	55,6	117,1	28258,3	59577,9	27,7	189,5	137
Prudnicki	1656,5	2,9	3,5	1653,0	–	–	–	8
Strzelecki	31393,2	42,2	162,5	3905,1	25476,0	205,0	1644,6	54
Miasto na prawach powiatu – Opole	–	x	–	–	–	–	–	31

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABL. 3(54). **REZERWATY PRZYRODY^a**
Stan w dniu 31 XII

LATA REZERWATY PRZYRODY	Obiekty	Powierzchnia w ha				
		ogółem	w tym lasy	przeciętna 1 obiektu	z ogółem – – pod ochroną ścisłą	
OGÓŁEM	2000	30	647,7	597,9	21,6	5,9
	2005	35	801,6	682,1	22,9	5,9
	2006	35	801,6	682,1	22,9	5,9
Faunistyczne	–	–	–	–	x	–
Krajobrazowe	–	–	–	–	x	–
Leśne	27	671,6	670,7	24,9	–	–
Torfowiskowe	2	69,6	–	34,8	–	–
Florystyczne	2	42,8	11,4	21,4	–	–
Wodne	–	–	–	x	–	–
Przyrody nieożywionej	2	11,7	–	5,9	–	–
Stepowe	2	5,9	–	3,0	5,9	5,9

^a Bez otuliny.

TABL. 4(55). **REZERWATY PRZYRODY^a W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

REZERWATY PRZYRODY LOKALIZACJA	Rok utworzenia	Powierzchnia w ha	Typ	Cel ochrony
Przyłęk	1955	0,8	leśny	Zachowanie grądu naturalnego pochodzenia o dobrze wykształconej wielowarstwowej strukturze.
Powiat nyski				
Śmiechowice	1955	0,5	leśny	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska modrzewia sudeckiego we fragmentach lasu modrzewiowego o cechach zespołu naturalnego.
Powiat brzeski				
Góra Gipsowa	1958	1,0	stepowy	Zachowanie naturalnego zbiorowiska roślinności kserotermicznej.
Powiat głubczycki				
Lubsza	1958	15,9	leśny	Zachowanie pozostałości naturalnego lasu mieszanego z udziałem buka i dębu.
Powiat brzeski				
Płużnica	1957	3,2	leśny	Zachowanie lasu bukowo-sosnowo-świerkowego o charakterze naturalnym.
Powiat strzelecki				
Staw Nowokuźnicki	1957	20,0	florystyczny	Zachowanie stanowisk rzadkich roślin wodnych, a w szczególności gatunku kotewki orzecha wodnego oraz ptaków wodnych i błotnych.
Powiat opolski				
Kamień Śląski	1958	10,8	leśny	Zachowanie lasu mieszanego ze stanowiskiem jarząba brekini.
Powiat krapkowicki				
Leśna Woda	1958	20,9	leśny	Zachowanie lasu mieszanego naturalnego pochodzenia z zespołem okazałych przestoi bukowych.
Powiat brzeski				
Przysiecz	1958	3,1	leśny	Zachowanie pozostałości starodrzewia modrzewia sudeckiego naturalnego pochodzenia.
Powiat opolski				

^a Bez otuliny.

TABL. 4(55). **REZERWATY PRZYRODY^a W 2006 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 XII

REZERWATY PRZYRODY LOKALIZACJA	Rok utworzenia	Powierz- chnia w ha	Typ	Cel ochrony
Smolnik Powiat kluczborski	1958	26,2	florystycz- ny	Zachowanie stawu ze stanowiskiem kotewki orzecha wodnego oraz przylegającego lasu o charakterze naturalnym.
Blok Powiat nyski	1959	6,6	leśny	Zachowanie boru świeżego naturalnego pochodzenia z dominującymi wiekowymi 200-letnimi sosnami.
Jeleni Dwór Powiat prudnicki	1959	3,5	leśny	Zachowanie fragmentu lasu mieszanego naturalnego pochodzenia stanowiącego pozostałość dawnej Puszczy Niemodlińskiej.
Ligota Dolna Powiat strzelecki	1959	4,9	stepowy	Zachowanie zbiorowisk kserotermicznych ze stanowiskami chronionych gatunków roślin.
Komorзно Powiat kluczborski	1969	3,7	leśny	Zachowanie fragmentu buczyny pomorskiej.
Bażany Powiat kluczborski	1969	22,0	leśny	Zachowanie rosnącego na wydmach naturalnego boru sosnowego ze stanowiskiem jałowca pospolitego.
Jaśkowice Powiat opolski	1969	5,9	leśny	Zachowanie lasu mieszanego z udziałem modrzewia sudeckiego oraz dębów bezszypułkowego i szypułkowego.
Krzywiczyny Powiat kluczborski	1969	19,8	leśny	Zachowanie fragmentu lasu mieszanego ze stanowiskiem jodły na krańcach jej północnego zasięgu.
Przylesie Powiat brzeski	1969	17,0	leśny	Zachowanie fragmentów drzewostanów naturalnego pochodzenia tworzących leśne formy przejściowe od grądu do olsu.
Rogalice Powiat brzeski	1969	6,1	leśny	Zachowanie drzewostanu olszy czarnej naturalnego pochodzenia.
Góra Św. Anny Powiat strzelecki	1972	2,7	przyrody nieoży- wionej	Zachowanie rzadkich profili oraz zjawisk geologicznych związanych z wulkanizmem trzeciorzędowym i strefą kontaktu wulkanitów z osadami cenomańskimi oraz środkowotriasowymi.
Boże Oko Powiat strzelecki	1997	68,9	leśny	Zachowanie lasu świeżego z licznie występującym ponad 100-letnim bukiem.
Grafik Powiat strzelecki	1997	27,4	leśny	Zachowanie lasu bukowego o charakterze naturalnym z udziałem licznych drzew pomnikowych.
Lesisko Powiat krapkowicki	1997	47,5	leśny	Zachowanie buczyny z udziałem starych dębów i modrzewi.
Cicha Dolina Powiat nyski	1999	56,9	leśny	Zachowanie lasu mieszanego górskiego o zróżnicowanej strukturze wiekowej i gatunkowej oraz dobrze wykształconego drzewostanu bukowego.
Nad Białką Powiat nyski	1999	9,0	przyrody nieoży- wionej	Zachowanie walorów krajobrazowych i geologicznych przełomu rzeki Białej Głuchołaskiej ze śladami po eksploatacji złota z XII – XIII wieku.
Las Bukowy Powiat nyski	1999	21,1	leśny	Zachowanie drzewostanu o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

^a Bez otuliny.

TABL. 4(55). **REZERWATY PRZYRODY^a W 2006 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

REZERWATY PRZYRODY LOKALIZACJA	Rok utworzenia	Powierzchnia w ha	Typ	Cel ochrony
Dębina Powiat brzeski	2000	59,0	leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Niemodlińskiej ze zbiorowiskami grądowymi i łągowymi o cechach naturalnych.
Kokorycz Powiat brzeski	2000	41,3	leśny	Zachowanie fragmentu Puszczy Niemodlińskiej ze zbiorowiskami grądowymi o cechach naturalnych.
Tęczynów Powiat strzelecki	2000	31,4	leśny	Zachowanie drzewostanu buczyny niżowej i grądu subkontynentalnego z rzadkimi i chronionymi gatunkami runa.
Rozumice Powiat głubczycki	2000	92,6	leśny	Zachowanie zbiorowisk leśnych o cechach naturalnych z licznymi gatunkami chronionymi i rzadkimi.
Biesiec Powiat strzelecki	2001	24,5	leśny	Zachowanie zbiorowiska lasu bukowego z rzadkimi i podlegającymi ochronie prawnej gatunkami roślin.
Kamieniec Powiat kluczborski	2001	41,3	leśny	Zachowanie dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych, torfowiskowych i wodnych.
Prądy Powiat opolski	2001	36,5	torfowiskowy	Zachowanie ekosystemu torfowiska ze względu na pełnione funkcje retencyjne oraz ciekawą szatę roślinną, rzadką dla kompleksu Borów Niemodlińskich.
Złote Bagna Powiat opolski	2001	33,2	torfowiskowy	Zachowanie ekosystemu torfowiska z ciekawą szatą roślinną oraz bogatą awifauną.
Srebrne Źródła Powiat opolski	2005	18,4	leśny	Zachowanie dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych: łągowych i grądowych oraz źródłiska dopływu rzeki Jemielnica.

^a Bez otuliny.

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

TABL. 5(56). **PARKI KRAJOBRAZOWE^a W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE LOKALIZACJA	Rok utworzenia	Powierzchnia w ha	Cel ochrony
Góra Św. Anny Powiaty: krapkowicki, strzelecki	1989	5051,0	Ochrona i zachowanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych zachodniego krańca Wyżyny Śląskiej, zwanego Garbem Chełmu, wyróżniającego się szczególnymi wartościami historycznymi i kulturowymi.
Góry Opawskie Powiaty: nyski, prudnicki	1989	4903,0	Ochrona i zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych i przyrodniczych przygranicznej części Gór Opawskich z przełomami Złotego Potoku i Białej Głuchołaskiej.
Stobrawski Powiaty: brzeski, namysłowski, kluczborski, opolski	1999	52636,5	Ochrona i zachowanie mozaikowych ekosystemów leśnych, łąkowych i wodnych z licznymi kompleksami stawów rybnych w dolinach rzek: Budkowiczanki, Stobrawy i Brynicy.

^a Bez otuliny.

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

TABL. 6(57). **PARKI KRAJOBRAZOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW**
Stan w dniu 31 XII

LATA PARKI KRAJOBRAZOWE	Powierzchnia							strefy ochronnej
	parku krajobrazowego ^a						z ogółem rezerwa- tów i po- zostałych form ochrony przyrody	
	ogółem		w tym			w hektarach		
	w ha	w % powierz- chni ogólnej woje- wództwa	lasów	użytków rolnych	wód			
OGÓŁEM								
2000	63035,8	6,7	45784,2	15088,0	895,5	140,1	13187,0	
2005	62590,5	6,7	45745,0	14783,9	895,5	187,5	11407,0	
2006	62590,5	6,7	45745,0	14783,9	895,5	187,5	11407,0	
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych:								
Góra Świętej Anny	5051,0	0,5	1030,0	3553,0	46,0	32,1	6374,0	
Góry Opawskie	4903,0	0,5	3157,0	1230,0	60,0	87,0	5033,0	
Stobrawski	52636,5	5,6	41558,0	10000,9	789,5	68,4	0,0	

^a Bez otuliny.

TABL. 7(58). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU LOKALIZACJA	Rok utworzenia	Powierz- chnia w ha	Cel ochrony
Lasy Stobrawsko-Turawskie	1989	118385,4	Zachowanie rozległych kompleksów leśnych i obszarów zlewniowych z licznymi stawami hodowlanymi, zajmującymi dość znaczną powierzchnię terenu.
Powiaty: namysłowski, kluczborski, opolski, brzeski, strzelecki, oleski			
Bory Niemodlińskie	1989	48189,0	Zachowanie zwartej kompleksu borów i borów mieszanych dawnej Puszczy Śląskiej z licznymi zbiorowiskami torfowiskowymi i kompleksami stawów rybnych.
Powiaty: opolski, krapkowicki, nyski, prudnicki, brzeski			
Rejon Jezior Otmuchowskiego i Nyskiego	1989	11785,3	Zachowanie dwóch zbiorników zaporowych – Jezioro Otmuchowskie i Jezioro Nyskie, które z przyrodniczego punktu widzenia są miejscem odpoczynku i koncentracji ptaków wodnych oraz błotnych na przelotach.
Powiat nyski			
Łęg Zdieszowicki	1989	600,0	Zachowanie jednego z nielicznych w górnym i środkowym odcinku Odry kompleksu lasów łąkowych i łąkowych.
Powiaty: krapkowicki, kędzierzyńsko-kozielski			
Las Głubczycki	1989	1597,5	Zachowanie największego kompleksu leśnego Płaskowyżu Głubczyckiego z malowniczymi wąwozami i parowami.
Powiat głubczycki			
Rejon Wronin-Maciowakrze	1989	4307,6	Zachowanie pagórkowatego terenu z rozległymi wierzchołkami lessowymi oraz dolinami z licznymi mokradłami i oczkami wodnymi.
Powiaty: głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski			
Rejon Mokra Lewice	1989	6527,7	Zachowanie zróżnicowanej rzeźby terenu z porastającymi stromymi stokami drzewostanami, dolinami z niewielkimi sadzawkami i szczątkowymi formami starorzeczy.
Powiat głubczycki			

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

TABL. 8(59). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia						z ogółem rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody
	ogółem		w tym				
	w ha	w % powierzchni ogólnej województwa	lasów	użytków rolnych	wód		
						w hektarach	
OGÓŁEM	2000	191402,7	20,3	103112,0	71144,2	7649,3	1597,0
	2005	191421,1	20,3	103112,0	71144,2	7649,3	2213,8
	2006	191392,5	20,3	103112,0	71136,2	7638,6	2213,8
Lasy Stobrawsko-Turawskie		118385,4	12,6	73697,0	41428,4	2367,3	1973,6
Bory Niemodlińskie		48189,0	5,1	26184,0	14750,0	1062,0	240,2
Rejon Jezior Otmuchowskiego i Nyskiego		11785,3	1,3	409,0	6024,0	4128,3	–
Łęg Zdieszowicki		600,0	0,1	395,0	174,0	1,0	–
Las Głubczycki		1597,5	0,2	628,0	835,5	13,0	–
Rejon Wronin-Maciowakrze		4307,6	0,5	445,0	3572,6	21,0	–
Rejon Mokre-Lewice		6527,7	0,7	1354,0	4351,7	46,0	–

TABL. 9(60). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH WEDŁUG POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych							Lesistość w %	
	ogółem	w tym lasy	z ogółem publiczne				prywatne		
			razem	własność Skarbu Państwa	w tym w zarządzie Lasów Państwowych	własność gmin			
									w hektarach
WOJEWÓDZTWO 2000	252876	246564	242392	240855	235401	1537	10484	26,2	
	2005	254859	248053	243917	242420	237473	1497	10943	26,4
	2006	255507	248548	244267	242760	238022	1507	11240	26,4
powiaty:									
Brzeski	16670	16235	16359	16330	16101	29	311	18,5	
Głubczycki	4209	4134	3940	3537	3452	403	268	6,1	
Kędzierzyńsko-kozielski ...	15135	14617	14755	14733	14576	23	380	23,4	
Kluczborski	26058	25298	25588	25407	22600	181	471	29,7	
Krapkowicki	10768	10441	10265	10235	10178	30	503	23,6	
Namysłowski	21055	20416	20722	20688	20571	34	333	27,3	
Nyski	15565	15245	14618	14212	13654	405	948	12,5	
Oleski	34982	34191	30619	30580	30380	39	4363	35,1	
Opolski	72517	70462	70428	70149	69849	279	2089	44,4	
Prudnicki	6632	6477	6452	6401	6319	51	181	11,3	
Strzelecki	30981	30123	29638	29618	29478	20	1343	40,5	
Miasto na prawach powiatu – Opole	935	908	884	870	864	14	51	9,4	

TABL. 10(61). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty leśne						Grunty przeznaczone do zalesienia ^a
	ogółem	lasy				grunty związane z gospodarką leśną	
		razem	grunty				
			zalesione	niezalesione			
w hektarach							
OGÓŁEM	2000	252876	246564	243744	2820	6312	191
	2005	254859	248053	245395	2658	6807	390
	2006	255507	248548	245838	2710	6959	133
Lasy publiczne		244267	237308	234730	2578	6959	133
Własność Skarbu Państwa		242760	235834	233284	2550	6926	133
w tym w zarządzie Lasów Państwowych		238022	231152	228620	2532	6870	133
Własność gmin ^b		1507	1474	1447	28	32	–
Lasy prywatne		11240	11240	11108	133	–	–

^a W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. ^b Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

TABL. 11(62). **POWIERZCHNIA PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA LEŚNEGO – LASY PAŃSTWOWE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w ha		
OGÓŁEM	244685	245330	245558
Grunty leśne	235401	237473	238022
Zalesione	226596	228278	228620
Niezalesione	2604	2477	2532
w tym do odnowienia	2087	1808	1776
Związane z gospodarką leśną	6202	6718	6870
Pozostałe grunty (nieleśne)	9285	7857	7536
w tym:			
Grunty zadrzewione i zakrzewione	50	42	39
Użytki rolne	4929	5898	5742
Wody	1765	106	101
Tereny różne	1368	432	255
Nieużytki	592	554	559

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

TABL. 12(63). **POWIERZCHNIA LASÓW ORAZ ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW W 2006 R.**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia		Grubizna brutto (w korze)	
	w tys. ha	w odsetkach	w dam ³	w odsetkach
WEDŁUG KLAS WIEKU				
OGÓŁEM	230,8	100,0	52,5	100,0
w tym na powierzchni zalesionej	228,3	98,9	52,5	99,9
Drzewostany w klasach wieku:				
I (1–20 lat)	36,8	15,9	0,6	1,1
II (21–40 lat)	42,6	18,4	6,1	11,6
III (41–60 lat)	50,2	21,9	13,8	26,3
IV (61–80 lat)	34,7	15,0	11,4	21,7
V i wyższych (81 lat i więcej)	55,7	24,1	18,7	35,6
Drzewostany w klasie odnowienia, w klasie do odnowienia i o budowie przerębowej ...	8,3	3,6	1,6	3,1
Przestoje ^a	–	–	0,3	0,5
WEDŁUG SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW				
OGÓŁEM	230,8	100,0	52,5	100,0
Drzewa iglaste	181,3	78,5	43,0	81,9
sosna i modrzew	174,1	75,4	41,5	78,9
świerk	7,0	3,0	1,5	2,9
jodła i jedlica	0,2	0,1	0,1	0,1
Drzewa liściaste	49,5	21,5	9,5	18,1
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	21,2	9,2	4,6	8,8
buk	3,8	1,6	0,6	1,1
grab	0,6	0,2	0,1	0,3
brzoza i robinia akacjowa	12,6	5,5	1,8	3,4
olcha	9,2	4,0	1,9	3,6
osika, lipa, wierzba i topola	2,1	1,0	0,4	0,9

^a Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejnością rębności.

Ź r ó d ł o: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 13(64). WYBRANE DANE O POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym			Z ogółem				
		odno- wienia sztuczne i natu- ralne	zalesie- nia gruntó w nieleś- nych	powierz- chnia lasów ochron- nych	prywatne		gminne		
					razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych	razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych	
w hektarach									
WOJEWÓDZTWO	2000	12021	28	23	2380	10484	1553	1537	827
	2005	12440	14	12	2646	10943	1572	1497	1074
	2006	12747	26	69	2082	11240	1329	1507	753
Powiat brzeski	340	2	35	–	311	–	29	–	–
<i>Gminy miejskie:</i>									
Brzeg	1	–	–	–	1	–	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Grodków	120	1	2	–	115	–	5	–	–
Lewin Brzeski	39	–	5	–	26	–	13	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lubsza	110	1	24	–	99	–	11	–	–
Olszanka	43	–	–	–	43	–	–	–	–
Skarbimierz	27	–	4	–	27	–	–	–	–
Powiat głubczycki	671	9	–	–	268	–	403	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Baborów	44	–	–	–	44	–	–	–	–
Głubczyce	579	9	–	–	187	–	392	–	–
Kietrz	46	–	–	–	35	–	11	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Branice	2	–	–	–	2	–	–	–	–
Powiat kędzierzyńsko- -kozielski	403	–	–	8	380	–	23	8	–
<i>Gminy miejskie:</i>									
Kędzierzyn-Koźle	133	–	–	8	125	–	8	8	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Bierawa	140	–	–	–	131	–	9	–	–
Cisek	28	–	–	–	28	–	–	–	–
Pawłowiczki	61	–	–	–	55	–	6	–	–
Polska Cerekiew	11	–	–	–	11	–	–	–	–
Reńska Wieś	30	–	–	–	30	–	–	–	–
Powiat kluczborski	651	2	7	144	470	–	181	144	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Byczyna	126	–	2	–	106	–	20	–	–
Kluczbork	320	2	1	144	176	–	144	144	–
Wołczyn	109	–	–	–	93	–	16	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lasowice Wielkie	96	–	4	–	95	–	1	–	–

TABL. 13(64). WYBRANE DANE O POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym			Z ogółem			
		odno- wienia sztuczne i natu- ralne	zalesie- nia gruntów nieleś- nych	powierz- chnia lasów ochron- nych	prywatne		gminne	
					razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych	razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych
w hektarach								
Powiat krapkowicki	533	–	9	109	503	109	30	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Gogolin	252	–	7	–	249	–	3	–
Krapkowice	55	–	2	–	32	–	23	–
Zdzieszowice	154	–	–	109	153	109	1	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Strzeleczyki	58	–	–	–	58	–	–	–
Walce	14	–	–	–	11	–	3	–
Powiat namysłowski	367	–	4	50	333	50	34	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Namysłów	147	–	4	–	124	–	23	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Domaszowice	59	–	–	–	59	–	–	–
Pokój	57	–	–	50	53	50	4	–
Świerczów	77	–	–	–	74	–	3	–
Wilków	27	–	–	–	23	–	4	–
Powiat nyski	1353	7	–	357	948	–	405	357
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Głucholazy	451	7	–	183	268	–	183	183
Korfantów	120	–	–	–	116	–	4	–
Nysa	276	–	–	69	207	–	69	69
Otmuchów	231	–	–	105	114	–	117	105
Paczków	45	–	–	–	30	–	15	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Kamiennik	95	–	–	–	88	–	7	–
Łambinowice	90	–	–	–	85	–	5	–
Pakosławice	20	–	–	–	20	–	–	–
Skoroszyce	25	–	–	–	20	–	5	–
Powiat oleski	4402	1	–	–	4363	–	39	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Dobrodzień	548	–	–	–	548	–	–	–
Gorzów Śląski	385	–	–	–	385	–	–	–
Olesno	1265	1	–	–	1265	–	–	–
Praszka	772	–	–	–	747	–	25	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Radłów	361	–	–	–	357	–	4	–
Rudniki	350	–	–	–	342	–	8	–
Zębówice	721	–	–	–	719	–	2	–

TABL. 13(64). WYBRANE DANE O POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym			Z ogółem			
		odno- wienia sztuczne i natu- ralne	zalesie- nia gruntó w nieleś- nych	powierz- chnia lasów ochron- nych	prywatne		gminne	
					razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych	razem	w tym powierz- chnia lasów ochron- nych
w hektarach								
Powiat opolski	2368	4	9	1356	2089	1121	279	234
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Niemodlin	78	–	–	–	73	–	5	–
Ozimek	557	1	–	554	557	554	–	–
Prószków	18	–	–	–	18	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Chrzastowice	263	2	–	251	262	251	1	–
Dąbrowa	50	–	–	–	47	–	3	–
Dobrzeń Wielki	132	–	–	–	123	–	9	–
Komprachcice	81	–	–	–	80	–	1	–
Łubniany	237	–	–	38	234	38	3	–
Murów	67	–	6	–	65	–	2	–
Popielów	144	–	–	–	138	–	6	–
Tarnów Opolski	267	1	–	244	264	244	3	–
Tułowice	30	–	–	–	29	–	1	–
Turawa	444	–	3	269	199	34	245	234
Powiat prudnicki	231	–	–	–	180	–	51	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Biała	37	–	–	–	37	–	–	–
Głogówek	87	–	–	–	45	–	42	–
Prudnik	69	–	–	–	61	–	8	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Lubrza	38	–	–	–	37	–	1	–
Powiat strzelecki	1363	1	5	2	1343	–	20	2
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Kolonowskie	209	–	–	–	207	–	2	–
Leśnica	198	–	–	–	190	–	8	–
Strzelce Opolskie	235	–	3	2	232	–	3	2
Ujazd	75	–	–	–	73	–	2	–
Zawadzkie	110	–	–	–	109	–	1	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Izbicko	131	–	–	–	128	–	3	–
Jemielnica	405	1	2	–	404	–	1	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	65	–	–	56	51	49	14	7

TABL. 14(65). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006				
	ogółem		las publiczne				lasy prywatne ^a
			razem	własność			
	Skarbu Państwa	gmin		w hektarach			
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	124	99	98	98	98	–	–
Odnowienia i zalesienia ^b	2469	1832	1960	1882	1865	16	79
sztuczne	2307	1718	1852	1776	1768	8	75
zrębów ^c	1873	1509	1496	1490	1482	8	6
halizn i płazowin	173	92	97	96	96	–	1
użytków rolnych ^d i nieużytków	261	117	259	190	190	–	69
naturalne	162	113	109	105	97	8	4
Poprawki i uzupełnienia	710	305	308	306	299	7	2
Pielęgnowanie lasu ^e	15640	12338	12271	12119	12057	62	152
w tym:							
upraw ^f	12296	8827	8732	8581	8519	62	151
młodników	3186	3475	3538	3538	3538	–	–
wprowadzanie podszytów	142	1	–	–	–	–	–
Melioracje leśne	2120	1717	1906	1906	1906	–	–
Trzebieże	18907	10843	10957	10801	10707	94	156

^a Dane szacunkowe. ^b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanu. ^d Nieprzydatnych do produkcji rolnej, określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. ^e Bez cięć trzebieżowych. ^f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne.

TABL. 15(66). **GRUNTY NIELEŚNE ZALESIONE I PRZEZNACZONE DO ZALESIENIA WEDŁUG POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zalesienia gruntów nieleśnych		Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia	
	publiczne ^a	prywatne	ogółem	w tym Lasy Państwowe
	w hektarach			
WOJEWÓDZTWO				
2000	235,6	23,4	191,0	191,0
2005	113,6	3,5	390,4	390,4
2006	190,4	69,0	132,7	132,7
powiaty:				
Brzeski	37,4	35,0	3,7	3,7
Głubczycki	15,7	–	–	–
Kędzierzyńsko-kozielski	3,6	–	–	–
Kluczborski	6,7	6,9	–	–
Krapkowicki	–	9,2	–	–
Namysłowski	–	4,5	19,2	19,2
Nyski	69,9	–	103,7	103,7
Oleski	1,3	–	–	–
Opolski	27,9	9,0	–	–
Prudnicki	27,9	–	6,1	6,1
Strzelecki	–	4,4	–	–
Miasto na prawach powiatu – – Opole	–	–	–	–

^a Zalesień dokonano wyłącznie na gruntach Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasów Państwowych.

TABL. 16(67). POZYSKANIE DREWNA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		
			ogółem	w tym lasy publiczne	
				razem	w tym własność Skarbu Państwa
OGÓLEM w dam³	922,1	987,3	1041,6	1033,7	1028,7
Grubizna	889,6	951,7	1007,3	999,3	994,3
Grubizna iglasta	700,1	752,5	806,9	800,7	797,0
w tym drewno:					
wielkowymiarowe	349,6	297,8	341,8	337,7	335,4
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	269,3	375,5	376,0	374,7	373,9
Grubizna liściasta	189,5	199,3	200,4	198,6	197,3
w tym drewno:					
wielkowymiarowe	69,8	64,2	64,0	63,2	62,4
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	84,3	84,3	85,3	84,9	84,6
Drewno małowymiarowe	32,5	35,5	34,4	34,4	34,4
Do przerobu przemysłowego	4,6	2,8	1,5	1,5	1,5
Opałowe	28,1	32,7	32,9	32,9	32,9
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	360,8	383,7	405,3	421,1	421,6

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień.

TABL. 17(68). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG KATEGORII OCHRONNOŚCI
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
	w ha			w odsetkach
OGÓLEM	164937	148891	148514	100,0
w % powierzchni lasów	66,9	60,0	59,8	x
Glebochronne	1012	1376	1258	0,8
Wodochronne	38734	58282	58184	39,2
Uzdrowiskowe	53	53	–	x
Krajobrazowe	1598	–	–	x
W strefie oddziaływania przemysłu	87782	65866	66759	44,9
Nasienne	151	102	88	0,1
Cenne pod względem przyrodniczym	197	254	254	0,2
Na stałych powierzchniach badawczych	1567	887	887	0,6
W miastach i wokół miast	28299	17215	16354	11,0
Obronne	4615	3949	3949	2,7
Ostoje zwierząt	497	907	781	0,5
Masowego wyciecznika ludności	432	–	–	x

Ź r ó d ł o: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 18(69). **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/2005	2005/2006
	w szt		
Daniele	217	184	190
Jelenie	2190	2266	2387
Sarny	6689	7268	6659
Dziki	4384	7171	7654
Lisy	5447	5397	5354
Zające	465	28	15
Bażanty	938	3144	2935

^a Dane szacunkowe, dotyczą roku łowieckiego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 19(70). **POŻARY LASÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Liczba pożarów	272	244	184
w tym według przyczyn:			
podpalenie	133	138	105
nieostrożność: nieletnich	5	2	1
dorosłych	45	45	34
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	113	145	65
w tym według przyczyn:			
podpalenie	51	88	37
nieostrożność: nieletnich	1	1	0
dorosłych	33	32	8
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha ..	0,42	0,59	0,35

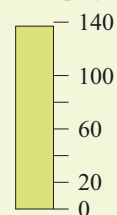
Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a W 2006 R.

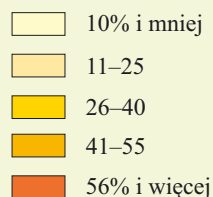
Stan w dniu 31 XII

Pomniki przyrody

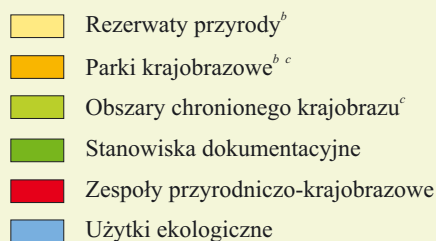
W % powierzchni ogółem:

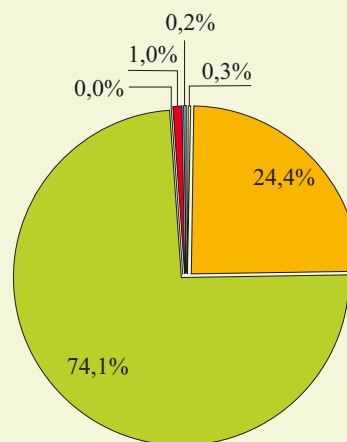
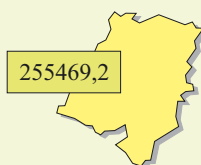
^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin.

STRUKTURA POWIERZCHNI O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONEJ^a W 2006 R.

Stan w dniu 31 XII

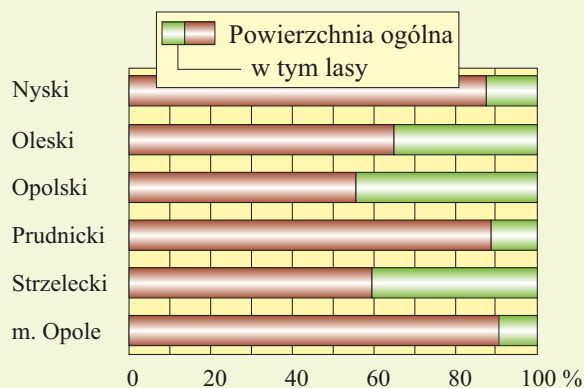
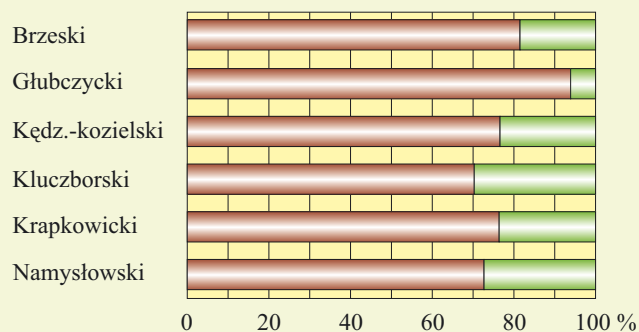

Ogółem w ha

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

LESISTOŚĆ W 2006 R.

DZIAŁ VI. ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują skalę zagrożenia i uciążliwość dla środowiska odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych oraz przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania tej uciążliwości. Uciążliwość odpadów dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem wody i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych, wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod ich składowanie.

Informacje o odpadach za 2000 r. opracowane zostały w oparciu o ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592) z późniejszymi zmianami oraz zgodnie z klasyfikacją odpadów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1135). Dane za lata 2005–2006 opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami, która weszła w życie 1 października 2001 r. oraz o Katalog odpadów wprowadzony w życie 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206). Katalog odpadów dzieli odpady na grupy, podgrupy i rodzaje, uwzględniając źródła ich powstawania. Prezentowane dane o odpadach w tabl. 1–4 dotyczą pierwszych 19 grup odpadów, tj. **nie obejmują danych o odpadach komunalnych**. Odpady komunalne (grupa 20 katalogu) są prezentowane w tabl. 5–7.

Dane o odpadach dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. t odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

Zawarte w dziale informacje o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotyczą ilości i rodzajów:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Ponadto podano informacje o terenach składowania odpadów (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) niezrekultywowanych i zreultywowanych w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania** odpadów zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów.

Przez **termiczne przekształcanie** odpadów rozumie się procesy utleniania odpadów, w tym spalania, zgazowywania lub rozkładu odpadów, w tym rozkładu pirolitycznego, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez m.in.: właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Odpady niebezpieczne są to odpady, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny, inne właściwości i okoliczności stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Dane o odpadach niebezpiecznych opracowano w oparciu o Katalog odpadów.

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

TABL.1(71). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	61	45	48
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2510,1	1643,0	1846,8
poddane odzyskowi ^b : w tysiącach ton	2061,5	1487,5	1678,7
w % wytworzonych	82,1	90,5	90,9
unieszkodliwione: w tysiącach ton	331,6	102,8	88,9
w % wytworzonych	13,2	6,3	4,8
w tym składowane ^c : w tysiącach ton	312,0	96,4	80,0
w % wytworzonych	12,4	5,9	4,3
magazynowane czasowo ^d : w tysiącach ton	117,0	52,7	79,2
w % wytworzonych	4,7	3,2	4,3
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^e (stan w końcu roku) w tys. t	29593,7	23481,8	23269,1
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,9	218,7	395,5
Tereny składowania odpadów w ha:			
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,3	234,1	234,2
zrekultywowane (w ciągu roku)	1,3	1,5	0,3

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Do 2001 r. – wykorzystane. *c* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych i innych. *d* Do 2001 r. gromadzone przejściowo. *e* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych.

TABL. 2(72). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku)					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku)
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo	
			razem	w tym składowane ^c		
w tysiącach ton						
OGÓŁEM	1846,8	1678,7	88,9	80,0	79,2	23269,1
w tym:						
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	252,3	249,3	2,1	1,6	0,9	36,4
Popioły lotne z węgla	600,1	593,8	6,3	6,3	–	204,5
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	125,2	82,8	4,9	4,9	37,5	19003,1
Rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania	28,2	28,2	–	–	–	2466,5
Osady z klarowania wody	50,3	25,4	24,9	24,9	–	267,2

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych. *c* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych i innych.

TABL. 3(73). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku)					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{bc}	Tereny składowania odpadów niezrehabilitowanych ^c w ha
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo		
			razem	w tym składowane ^d			
w tysiącach ton							
WOJEWÓDZTWO	1846,8	1678,7	88,9	80,0	79,2	23269,1	234,2
powiaty:							
Brzeski	47,2	34,2	2,2	1,0	10,8	–	3,8
Głubczycki	5,9	5,9	–	–	–	–	–
Kędzierzyńsko-kozielski	300,2	207,8	36,1	35,9	56,3	19005,6	170,6
Kluczborski	7,9	7,5	–	–	0,4	–	–
Krapkowicki	83,0	68,1	9,8	9,4	5,1	1026,3	30,5
Namysłowski	12,1	11,8	0,1	0,1	0,2	–	–
Nyski	39,1	29,4	5,9	5,9	3,8	–	3,7
Oleski	1,3	1,3	–	–	–	–	–
Opolski	74,4	73,4	1,0	1,0	–	2997,4	14,6
Prudnicki	10,2	6,1	3,8	0,8	0,3	5,3	1,5
Strzelecki	233,7	233,0	0,6	0,6	0,1	–	–
Miasto na prawach powiatu – – Opole	1031,8	1000,2	29,4	25,3	2,2	234,5	9,5

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych. *c* Stan w końcu roku. *d* Na składowiskach (wysypiskach, hałdach i stawach osadowych) własnych i innych.

TABL. 4(74). **ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
	w t		
OGÓŁEM	3486	11524	12964
Poddane odzyskowi ^a	687	1314	1801
Unieszkodliwione	2569	9934	8572
w tym składowane	0	2603	2155
Magazynowane czasowo ^b	230	276	436

a Do 2001 r. wykorzystane. *b* Do 2001 r. gromadzone przejściowo.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL. 5(75). **ODPADY KOMUNALNE^a I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Odpady komunalne zebrane w t	332580	254571	250578
w tym z gospodarstw domowych	255044	199322	206775
Zdeponowane na składowiskach	331937	237405	237136
Unieszkodliwione biologicznie	229	23	–
Wyselekcjonowane	15762	7720
w tym:			
papier i tektura	1010	1271
szkło	12393	3334
tworzywa sztuczne	1018	1168

a Dane szacunkowe.

TABL. 5(75). **ODPADY KOMUNALNE^a I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Odpady komunalne zebrane w t (dok.)			
Wyselekcjonowane (dok.)			
w tym:			
metale	32	22
tekstylna	–	721
Nieczystości ciekłe odebrane w dam³	532	601	585
w tym z gospodarstw domowych	379	369	398

^a Dane szacunkowe.

TABL. 6(76). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Składowiska czynne kontrolowane	49	40	36
powierzchnia w ha	253,1	190,2	189,0
powierzchnia zrehabilitowana (w ciągu roku) w ha	2,5	–	2,3
Składowiska kontrolowane o zakończonej eksploatacji	1	5	4
powierzchnia w ha	25,0	36,0	5,1
powierzchnia zrehabilitowana (w ciągu roku) w ha	–	–	–

TABL. 7(77). **ODPADY I SKŁADOWISKA (WYSYPISKA) KOMUNALNE WEDŁUG POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady zebrane (w ciągu roku)			Czynne składowiska (wysypiska) zorganizowane	
	stałe zdeponowane na składowiskach ^a w tys. t	nieczystości ciekłe		liczba	powierzchnia w ha
		ogółem	w tym z gospodarstw domowych		
			w dam ³		
				stan w dniu 31 XII	
WOJEWÓDZTWO					
2000	331,9	531,6	379,0	49	253,1
2005	237,4	600,6	369,1	40	190,2
2006	237,1	585,0	398,4	36	189,0
powiaty:					
Brzeski	17,2	36,9	22,4	1	2,2
Głubczycki	8,5	20,6	14,5	3	10,8
Kędzierzyńsko-kozielski	25,0	34,2	24,4	4	14,9
Kluczborski	13,0	30,9	20,4	3	8,5
Krapkowicki	14,2	43,1	32,8	1	26,0
Namysłowski	10,4	27,9	19,0	2	2,0
Nyski	31,3	103,3	82,9	5	54,0
Oleski	10,4	31,7	16,8	7	11,5
Opolski	28,4	142,7	90,9	4	13,0
Prudnicki	15,6	20,1	13,3	1	7,5
Strzelecki	14,5	50,5	38,0	4	30,0
Miasto na prawach powiatu – Opole	48,6	43,1	23,0	1	8,6

^a Dane szacunkowe.

DZIAŁ VII. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA

Uwagi metodyczne

Prezentowane w dziale dane dotyczą:

- wyników kontroli terenowo-laboratoryjnej wody dostarczanej ludności do spożycia, stanu sanitarnego urządzeń i artykułów spożywczych oraz stanu sanitarno-porządkowego obiektów kontrolowanych przez służby Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- wyników kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu w zakresie czystości powietrza, wód, gleby oraz ochrony środowiska przed odpadami,
- zachorowań na niektóre choroby (w tym zawodowe) według badań Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu.

Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń od 2001 r. opracowane są w nowym ujęciu (nieporównywalnym za lata poprzednie) zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 4 IX 2000 r. w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze, woda w kąpieliskach oraz zasad sprawowania kontroli jakości wody przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 82, poz. 937) oraz z dnia 19 XI 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718). Informacje dotyczące **oceny sanitarnej obiektów wczasowo-turystycznych, terenów rekreacyjnych, ujęć wód powierzchniowych i kąpielisk** opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 X 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530) i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 XI 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wprowadzone zmiany w klasyfikacji wodociągów polegają na pogrupowaniu wodociągów według ich wydajności dobowej.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń: dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczających wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

Nadzór nad **zdrowotną jakością środków spożywczych i używek** oraz nad przestrzeganiem warunków w produkcji i obrocie tymi artykułami – zgodnie z ustawą z dnia 25 listopada 1970 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 29, poz. 245) z późniejszymi zmianami – sprawują służby Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontrolujące przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących m.in.:

- higieny środowiska, a zwłaszcza czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wody i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach,
- utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz środków komunikacji publicznej,
- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,

- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Nadzór ten sprawują także służby Inspekcji Weterynaryjnej, których działania w tym zakresie dotyczą m.in.:

- miejsc uboju, zakładów przetwórstwa mięsnego i ubocznych artykułów ubojowych zwierząt rzeźnych,
- pozyskiwania, transportu i przetwórstwa mleka,
- obrotu mięsem mniej wartościowym w punktach sprzedaży takiego mięsa,
- targowiskowej sprzedaży w miejscach wyznaczonych.

Ocenę środków spożywczych oparto na wynikach badań laboratoryjnych jakości środków spożywczych w oparciu o analizy mikrobiologiczne, chemiczne i organoleptyczne. Obiekty skontrolowane w zakresie higieny żywności i żywienia sklasyfikowane jako „o złym stanie sanitarnym” otrzymały łącznie taką ocenę w części dotyczącej utrzymania porządku i czystości stanu technicznego urządzeń oraz jakości używanej wody.

TABL. 1(78). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d							
	poniżej 100	100– –1000	1001– –10000	10001– –100000	poniżej 100	100– –1000	1001– –10000	10001– –100000
	odpowiadającą wymaganiom				nieodpowiadającą wymaganiom			
Miasta	100,0	77,5	95,0	100,0	–	22,5	5,0	–
Wieś	84,6	87,7	95,7	100,0 ^a	15,4	12,3	4,3	–

a Dotyczy ludności wsi zaopatrywanej w wodę z wodociągów zlokalizowanych na terenie miast.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 2(79). **OCENA SANITARNA OBIEKTÓW WZASOWO-TURYSTYCZNYCH I TERENÓW REKREACYJNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty czasowo-turystyczne			Tereny rekreacyjne		
		w ewi- dencji (stan w dniu 31 XII)	skontrolowane		w ewi- dencji (stan w dniu 31 XII)	skontrolowane	
			ogółem	w tym ze złym stanem sanitarnym w % skontrolo- wanych		ogółem	w tym ze złym stanem sanitarnym w % skontrolo- wanych
Miasta	2000	29	29	3,4	.	.	x
	2005	23	23	4,3	72	58	–
	2006	20	13	7,7	62	58	–
Wieś	2000	90	90	–	.	.	x
	2005	52	52	9,6	2	2	–
	2006	46	34	20,6	2	2	–

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 3(80) **DZIAŁAŃ KONTROLNA WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Zakłady (podmioty) w ewidencji	591	953	988
w tym skontrolowane	151	163	184
Przeprowadzone kontrole	343	382	580
w tym z pomiarem	116	35	33
Przypadki wystąpienia poważnych awarii	8	6	4

W ZAKRESIE OCHRONY WÓD

Monitoring rzek:			
długość odcinków badanych rzek w km	1062	744	979
stanowiska pomiarowe	50	41	51
Pobrane próbki	811	500	683
w tym w ramach: monitoringu	644	434	625
kontroli	158	55	50
akcji związanych z poważnymi awariami	9	3	3
Wykonane oznaczenia	28953	14596	22193
w tym w ramach: monitoringu	16944	9209	15907
kontroli	11813	1277	1516
akcji związanych z poważnymi awariami	196	72	54

W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA

Monitoring powietrza:			
stanowiska pomiarowe	30	50	51
pobrane próbki	–	5508	5945 ^a
wykonane oznaczenia	–	11250	19399
W ramach kontroli:			
pobrane próbki	123 ^a	4	–
wykonane oznaczenia	185	16	–

W ZAKRESIE OCHRONY GLEB

W ramach kontroli:			
pobrane próbki pierwotne	5	9	2
wykonane oznaczenia	22	24	20

W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

W ramach kontroli:			
pobrane próbki pierwotne	9	–	5
wykonane oznaczenia	288	–	36

^a Pobrane próbki pierwotne.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska w Opolu.

TABL. 4(81) STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH, OBIEKTÓW PRODUKCJI I OBROTU PRZEDMIOTAMI UŻYTKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty w ewidencji		Przeprowadzone kontrole	Wydane decyzje administracyjne	Obiekty o złym stanie sanitarnym w % skontrolowanych	
	ogółem (stan w dniu 31 XII)	w tym skontrolowane				
OGÓLEM	2000	9003	8643	20828	2908	15,3
	2005	8176	6182	9723	3023	7,1
	2006	8326	5968	8913	2961	6,3
w tym:						
Wytwornie lodów		23	19	35	6	5,3
Automaty do lodów		62	60	94	13	5,0
Piekarnie		275	252	423	204	6,7
Ciastkarnie		71	68	113	41	4,4
Przetwornie owocowo-warzywne i grzybowe		7	7	13	1	–
Browary i słodownie		5	5	13	5	–
Wytwornie napojów bezalkoholowych i rozlewni piwa		4	4	10	2	25,0
Zakłady garmazeryjne		3	3	6	3	33,3
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego		19	18	28	6	11,1
Wytwornie makaronów		3	3	3	–	–
Wytwornie wyrobów cukierniczych		15	14	24	8	7,1
Wytwornie używek		5	4	5	1	–
Inne wytwornie żywności		24	21	34	16	–
Sklepy spożywcze		3623	2561	3980	1432	8,6
Kioski spożywcze		595	365	556	180	6,3
Targowiska		22	18	85	3	5,5
Magazyny hurtowe		226	168	327	110	5,9
Inne obiekty obrotu żywnością		168	125	164	52	3,2
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte ..		548	494	715	281	6,7
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte		847	708	978	211	1,7
Środki transportu żywności		496	22	224	43	4,5
Wytwornie przedmiotów użytku		12	10	18	8	–
Miejsca obrotu przedmiotami użytku		16	14	23	2	–

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu.

TABL. 5(82). OCENA JAKOŚCI MIKROBIOLOGICZNEJ MLEKA I PRZETWORÓW MLECZNYCH^a PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Mleko i przetwory mleczne (bez masła i lodów):			
próby zbadane	1492	312	317
% prób zdyskwalifikowanych	15,8	0,3	–
Mleko spożywcze (płynne):			
próby zbadane	257	105	107
% prób zdyskwalifikowanych	18,3	1,0	–

^a Krajowych i z importu.

TABL. 5(82). OCENA JAKOŚCI MIKROBIOLOGICZNEJ MLEKA I PRZETWORÓW MLECZNYCH^a PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNĄ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Przetwory mleczne (bez masła i lodów):			
próby zbadane	1235	207	210
% prób zdyskwalifikowanych	15,3	–	–

^a Krajowych i z importu.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 6(83). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1070598	1047407	1041941
mężczyźni	520281	507195	503969
kobiety	550317	540212	537972
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,7	8,1	8,1
Zgony ^a na 1000 ludności	8,7	9,0	9,0
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	6,0	4,9	5,4
Przyrost naturalny na 1000 ludności	–0,0	–0,9	–0,9

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.

TABL. 7(84). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006
	w liczbach bezwzględnych			na 100 tys. ludności		
Krztusiec	19	77	25	1,8	7,3	2,4
Wirusowe zapalenie wątroby	82	83	99	7,6	7,9	9,5
Różyczka	1139	160	231	106,2	15,2	22,1
AIDS	5	2	1	0,5	0,2	0,1
Salmonellozy	559	297	261	52,1	28,3	25,0
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a	192	225	371	94,3	135,5	222,0
Szkarlatyna (płonica)	373	270	404	34,8	25,7	38,7
Zapalenie opon mózgowych	67	60 ^b	94 ^b	6,2	5,7 ^b	9,0 ^b
Zapalenie mózgu	14	20 ^c	17 ^c	1,3	1,9 ^c	1,6 ^c
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	1364	2211	746	127,2	210,7	71,4
Toksoplazmoza	3	7	20	0,3	0,7	1,9
Tasiemczyce	18	13	5	1,7	1,2	0,5
Świerzb	251	215	194	23,4	20,5	18,6
Grypa	31418	25045	11466	2929,3	2386,3	1097,9

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^b Bakteryjne i wirusowe lub bakteryjne zapalenie mózgu. ^c Wirusowe zapalenie mózgu.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny.

TABL. 8(85). ZACHOROWANIA NA CHOROBY ZAWODOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	
		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
OGÓLEM	48	66	100,0
w tym:			
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	1	1	1,5
Pylice płuc	–	2	3,0
Astma oskrzelowa	2	3	4,5
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	–	1	1,5
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nad- miernym wysiłkiem głosowym	18	28	42,4
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uzna- nych za rakotwórcze u ludzi	3	–	x
Choroby skóry	2	5	7,6
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	–	3	4,5
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	3	7	10,6
Zespół wibracyjny	2	–	x
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	–	1	1,5
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	17	14	21,2

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

TABL. 9(86). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2000	2005
	w liczbach bezwzględnych		na 100 tys. ludności	
OGÓLEM	9378	9471	874,8	903,2
w tym:				
Choroby zakaźne i pasożytnicze	57	48	5,3	4,6
Nowotwory	2295	2482	214,1	236,7
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	89	173	8,3	16,5
w tym cukrzyca	74	168	6,9	16,0
Choroby układu nerwowego	69	86	6,4	8,2
Choroby układu krążenia	4918	4665	458,7	444,9
w tym:				
choroba niedokrwienna serca	1463	893	136,5	85,2
choroby naczyń mózgowych	1119	696	104,4	66,4
Choroby układu oddechowego	319	401	29,8	38,2
Choroby układu trawiennego	344	403	32,1	38,4
Choroby układu moczowo-płciowego	109	129	10,2	12,3
Objawy i stany niedokładnie określone ^b	474	474	44,2	45,2
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczy- ny	623	544	58,1	51,9

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane.

DZIAŁ VIII. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Całkowite nakłady na ochronę środowiska stanowią sumę wydatków inwestycyjnych i kosztów bieżących.

Dane o **wydatkach i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska** od 1999 r. prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE), wdrażanego przez Unię Europejską (EUROSTAT). Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.
2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.
3. Gospodarka odpadami.
4. Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.
5. Zmniejszanie hałasu i wibracji.
6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.
7. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.
8. Działalność badawczo-rozwojowa.
9. Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Wydatki inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Prezentowany podział wydatków inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „SNA 1993”. Wydatki inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Dane o **wydatkach inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) do: poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody

(dział 41), wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynierii lądowej i wodnej (grupa 45.2), działalności w zakresie architektury, inżynierii (grupa 74.2), badań i analiz technicznych (grupa 74.3), administracji publicznej oraz polityki ekonomicznej i społecznej (grupa 75.1), usług na rzecz całego społeczeństwa (grupa 75.2 z wyłączeniem klasy 75.23 – wymiar sprawiedliwości), ochrony zdrowia ludzkiego (grupa 85.1), odprowadzania ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych (dział 90), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydanych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i o podwyższonym usuwaniu biogenów, a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków), urządzenia do rolniczego (leśnego) wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie, w tym selektywne odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrekultywowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działanie związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych, a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- przedsięwzięcia dotyczące tworzenia i funkcjonowania obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych prawnie chronionych (parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe),
- ochronę i restytucję siedlisk i krajobrazu (oprócz restytucji przemysłowej) rzadkich lub zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz ekosystemów i odnowę zniszczonego krajobrazu, a także restytucję opuszczonych obszarów górniczych i kamieniołomów,
- przebudowę drzewostanów w strefach uszkodzeń lasów.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszaniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszanie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,

- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywopłotów i okien dźwiękoszczelnych itp. działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego, a także powodowanego ruchem lotniczym),
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp – zmniejszanie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem jonizującym** zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym wyżej wymienionym kierunku inwestowania uwzględniono również **wydatki na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także **wydatki na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia**.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną**, zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację i zabudowę rzek i potoków górskich,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Oplaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa.

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzane za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącem naruszeniem jej warunków – art. 128 prawa geologicznego i górniczego oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i spław oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Udział poszczególnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dochodach z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar pieniężnych za naruszanie warunków korzystania ze środowiska kształtuje się następująco:

ŹRÓDŁO DOCHODÓW	Gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	w %			
Opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów	100,0	–	–	–
Opłaty i kary za zrzut zasolonych wód kopalnianych oraz emisję NOx	20,0	10,0	45,5	24,5
Opłaty za składowanie odpadów i kary związane z niewłaściwym składowaniem	50,0	10,0	26,0	14,0
Pozostałe opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych a także kary z tytułu naruszania zasad korzystania ze środowiska	20,0	10,0	45,5	24,5

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. „o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy – Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono **gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872) utworzono **powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późniejszymi zmianami). Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych, a także darowizny i inne dochody.

Fundusz dzieli się na terenowy i centralny. Środkami funduszu terenowego (80 % dochodów) dysponuje samorząd województwa, a środkami funduszu centralnego, tworzonych z 20 % dochodów – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 1(87) **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
OCHRONA ŚRODOWISKA			
OGÓLEM w tys. zł	201744,6	202927,0	244448,5
na 1 mieszkańca w zł	188	193	234
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,4	7,6	x
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	36071,0	30197,1
w tym wydatki na:			
zapobieganie zanieczyszczeniom ^b	21932,6	16093,5	17295,2
w zakresie ochrony powietrza	21932,6	11425,5	12366,2
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw	21631,8	11049,5	12228,8
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	–	4668,0	4929,0
redukcję zanieczyszczeń	24488,1	19900,9	11856,9
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	133638,8	142067,3	177292,6
w tym wydatki na:			
zapobieganie zanieczyszczeniom ^d	8,1	17426,6	2374,0
oczyszczanie ścieków	59931,4	21352,7	16870,1
w tym komunalnych	56573,3	16944,7	4133,7
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki	66601,3	97943,7	146706,4
sieć kanalizacyjną odprowadzającą wody (ścieki) opadowe	6967,6	4956,9	11317,3
Gospodarka odpadami	16821,5	16153,8	24335,1
w tym wydatki na:			
zbieranie odpadów i ich transport	927,9	3847,5	3058,6
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	4819,0	1380,0	1,0
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	2873,0	9426,7	6192,2
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1174,9	1012,6	2167,9
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	96,4	–
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	705,9	685,7
Działalność badawczo-rozwojowa	272,9	–	–
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	1691,0	6820,0	9770,1
GOSPODARKA WODNA			
OGÓLEM w tys. zł	150531,7	37990,3	60386,3
na 1 mieszkańca w zł	140	36	58
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	4,4	1,4	x
z ogółem wydatki na:			
Ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	9966,2	16785,8
Stacje uzdatniania wody	3164,1	5515,5	9376,3
Zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	796,5	13157,6
Regulację i zabudowę rzek i potoków górskich	5107,7	19603,6	16407,3
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	2108,5	4659,3

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. ^c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). ^d Poprzez modyfikację procesów technologicznych.

TABL. 2(88). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I POWIATÓW (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe, (łącznie z bankowymi)	Inne środki, (łącznie z nakładami niesfinansowanymi)
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	wojewódz-twa	powiatu	gminy				
w tysiącach złotych										

OCHRONA ŚRODOWISKA

WOJEWÓDZ-	2000	201744,6	91597,8	252,2	204,7	630,6	57,0	5521,2	70634,1	23684,5	9162,5
TWO	2005	202927,0	68565,0	1137,4	901,8	75,8	6708,0	51170,3	43689,2	24853,1	5826,4
	2006	244448,5	88158,8	165,1	1632,0	135,0	5454,4	62420,9	57608,3	18458,0	10416,0
powiaty:											
Brzeski		25565,9	1360,7	28,1	188,0	–	–	13380,0	8732,8	31,3	1845,0
Głubczycki		745,3	387,3	–	22,0	–	–	–	171,0	–	165,0
Kędzierzyńsko-kozielski		31341,5	18241,4	–	659,2	–	–	6742,5	3087,9	2480,5	130,0
Kluczborski		7115,9	4902,0	–	–	–	–	–	1635,0	578,9	–
Krapkowicki		19267,6	13283,3	–	–	–	–	–	4142,3	–	1842,0
Namysławski		9251,1	3240,1	–	412,9	–	–	995,3	4514,3	88,5	–
Nyski		8850,3	7308,6	–	–	135,0	20,0	–	1201,0	125,0	60,7
Oleski		7806,1	3228,6	–	43,7	–	–	–	4522,1	–	11,7
Opolski		69138,0	15531,6	–	6,2	–	5434,4	24580,3	15681,5	5447,5	2456,5
Prudnicki		12382,3	1600,6	–	–	–	–	3782,7	5092,6	–	1906,4
Strzelecki		9824,1	7282,1	137,0	–	–	–	1329,0	1016,0	60,0	–
Miasto na prawach powiatu – Opole		43160,4	11792,5	–	300,0	–	–	11611,1	7811,8	9646,3	1998,7

GOSPODARKA WODNA

WOJEWÓDZ-	2000	150531,7	10887,8	38753,8	3732,6	–	8,0	64765,8	12686,6	3019,6	16677,5
TWO	2005	37990,3	9507,4	12013,7	1039,7	–	900,0	1842,8	10683,9	473,9	1528,9
	2006	60386,3	16614,2	14992,7	491,3	–	228,0	15597,0	6828,3	1345,2	4289,6
powiaty:											
Brzeski		1865,6	880,3	912,0	6,5	–	–	–	66,8	–	–
Głubczycki		15020,5	1926,7	–	0,7	–	228,0	8659,3	2962,4	–	1243,4
Kędzierzyńsko-kozielski		2391,9	730,3	1500,0	161,6	–	–	–	–	–	–
Kluczborski		671,4	671,4	–	–	–	–	–	–	–	–
Krapkowicki		1109,5	734,8	–	167,9	–	–	–	206,8	–	–
Namysławski		2059,1	1914,9	144,2	–	–	–	–	–	–	–
Nyski		4208,1	3408,5	720,0	–	–	–	–	–	–	79,6
Oleski		532,3	463,5	–	–	–	–	–	–	–	68,8
Opolski		5128,2	1792,6	700,3	20,0	–	–	2022,6	66,7	526,0	–
Prudnicki		1093,3	106,3	80,0	11,8	–	–	–	895,2	–	–
Strzelecki		1799,8	1584,2	–	–	–	–	150,7	64,9	–	–
Miasto na prawach powiatu – Opole		24506,6	2400,7	10936,2	122,8	–	–	4764,4	2565,5	819,2	2897,8

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (ceny bieżące)**
A. OGÓŁEM ORAZ OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					
		razem	w tym				
			nowe techniki i technologie spalania paliw		redukcja zanieczyszczeń		
			razem	w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	razem	w tym pyłowych	
w tysiącach złotych							
WOJEWÓDZTWO	2000	201744,6	48145,5	21631,8	19406,8	24488,1	1094,9
	2005	202927,0	36071,0	11049,5	11049,5	19900,9	19579,9
	2006	244448,5	30197,1	12228,8	12228,8	11856,9	11787,6
Powiat brzeski		25565,9	123,7	61,3	61,3	–	–
<i>Gminy miejskie:</i>							
Brzeg		3607,6	123,7	61,3	61,3	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>							
Grodków		298,8	–	–	–	–	–
Lewin Brzeski		2002,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>							
Lubsza		14085,4	–	–	–	–	–
Olszanka		4543,2	–	–	–	–	–
Skarbimierz		1028,9	–	–	–	–	–
Powiat głubczycki		745,3	35,0	35,0	35,0	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>							
Baborów		–	–	–	–	–	–
Głubczyce		733,3	35,0	35,0	35,0	–	–
Kietrz		12,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>							
Branice		–	–	–	–	–	–
Powiat kędzierzyńsko-kozielski		31341,5	4444,5	1614,6	1614,6	1784,9	1715,6
<i>Gminy miejskie:</i>							
Kędzierzyn-Koźle		11459,4	4444,5	1614,6	1614,6	1784,9	1715,6
<i>Gminy wiejskie:</i>							
Bierawa		6484,8	–	–	–	–	–
Cisek		–	–	–	–	–	–
Pawłowiczki		1001,0	–	–	–	–	–
Polska Cerekiew		11387,2	–	–	–	–	–
Reńska Wieś		1009,1	–	–	–	–	–
Powiat kluczborski		7115,9	229,0	229,0	229,0	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>							
Byczyna		–	–	–	–	–	–
Kluczbork		5594,8	229,0	229,0	229,0	–	–
Wołczyn		1238,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>							
Lasowice Wielkie		283,1	–	–	–	–	–

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (cd.)**
A. OGÓŁEM ORAZ OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				
		razem	w tym			
			nowe techniki i technologie spalania paliw		redukcja zanieczyszczeń	
			razem	w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	razem	w tym pyłowych
w tysiącach złotych						
Powiat krapkowicki	19267,6	8731,6	818,6	818,6	7913,0	7913,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Gogolin	11453,1	7729,0	–	–	7729,0	7729,0
Krapkowice	4661,9	695,5	695,5	695,5	–	–
Zdzieszowice	1585,8	307,1	123,1	123,1	184,0	184,0
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Strzeleczyce	58,8	–	–	–	–	–
Walce	1508,0	–	–	–	–	–
Powiat namysłowski	9251,1	229,0	229,0	229,0	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Namysłów	9089,5	229,0	229,0	229,0	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Domaszowice	–	–	–	–	–	–
Pokój	89,9	–	–	–	–	–
Świerczów	–	–	–	–	–	–
Wilków	71,7	–	–	–	–	–
Powiat nyski	8850,3	952,7	909,7	909,7	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Głucholązy	2868,4	294,0	294,0	294,0	–	–
Korfantów	40,6	–	–	–	–	–
Nysa	2426,0	615,7	615,7	615,7	–	–
Otmuchów	43,0	43,0	–	–	–	–
Paczków	53,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Kamiennik	–	–	–	–	–	–
Łambinowice	21,5	–	–	–	–	–
Pakosławice	–	–	–	–	–	–
Skoroszyce	3397,8	–	–	–	–	–
Powiat oleski	7806,1	6139,8	6139,8	6139,8	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Dobrodzień	743,2	–	–	–	–	–
Gorzów Śląski	93,4	–	–	–	–	–
Olesno	259,1	–	–	–	–	–
Praszka	5989,2	5943,8	5943,8	5943,8	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Radłów	–	–	–	–	–	–
Rudniki	556,2	50,0	50,0	50,0	–	–
Zębowice	165,0	146,0	146,0	146,0	–	–

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (cd.)**
A. OGÓŁEM ORAZ OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				
		razem	w tym			
			nowe techniki i technologie spalania paliw		redukcja zanieczyszczeń	
			razem	w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	razem	w tym pyłowych
w tysiącach złotych						
Powiat opolski	69138,0	5615,3	209,3	209,3	445,0	445,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Niemodlin	192,5	–	–	–	–	–
Ozimek	3018,9	297,1	–	–	297,1	297,1
Prószków	1918,7	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Chrzastowice	6624,3	–	–	–	–	–
Dąbrowa	11680,5	–	–	–	–	–
Dobrzeń Wielki	15028,7	4929,0	–	–	–	–
Komprachcice	15588,7	–	–	–	–	–
Lubniany	4274,9	–	–	–	–	–
Murów	116,8	78,8	78,8	78,8	–	–
Popielów	344,0	–	–	–	–	–
Tarnów Opolski	7547,4	273,9	126,0	126,0	147,9	147,9
Tułowice	4,5	4,5	4,5	4,5	–	–
Turawa	2798,1	32,0	–	–	–	–
Powiat prudnicki	12382,3	15,0	15,0	15,0	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Biała	10,0	–	–	–	–	–
Głogówek	52,0	–	–	–	–	–
Prudnik	12305,3	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubrza	15,0	15,0	15,0	15,0	–	–
Powiat strzelecki	9824,1	1644,1	1644,1	1644,1	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Kolonowskie	489,5	–	–	–	–	–
Leśnica	1675,2	1590,0	1590,0	1590,0	–	–
Strzelce Opolskie	7357,6	54,1	54,1	54,1	–	–
Ujazd	121,0	–	–	–	–	–
Zawadzkie	101,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Izbicko	79,8	–	–	–	–	–
Jemielnica	–	–	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu – – Opole	43160,4	2037,4	323,4	323,4	1714,0	1714,0

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (cd.)
B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarka ściekowa i ochrona wód			Gospodarka odpadami					
	razem	w tym		razem	w tym				
		oczyszczanie ścieków	sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki		zbieranie odpadów i ich transport	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne		
							razem	w tym składowanie odpadów komunalnych	
w tysiącach złotych									
WOJEWÓDZTWO	2000	133638,8	59931,4	66601,3	16821,5	927,9	4819,0	2873,0	1723,0
	2005	142067,3	21352,7	97943,7	16153,8	3847,5	1380,0	9426,7	9263,7
	2006	177292,6	16870,1	146706,4	24335,1	3058,6	1,0	6192,2	3732,2
Powiat brzeski		22173,3	79,8	21750,2	3268,9	–	–	–	–
<i>Gminy miejskie:</i>									
Brzeg		221,1	79,8	82,2	3262,8	–	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Grodków		292,7	–	265,4	6,1	–	–	–	–
Lewin Brzeski		2002,0	–	2002,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lubsza		14085,4	–	13870,5	–	–	–	–	–
Olszanka		4543,2	–	4543,2	–	–	–	–	–
Skarbimierz		1028,9	–	986,9	–	–	–	–	–
Powiat głubczycki		387,0	92,0	295,0	323,3	291,4	–	31,9	31,9
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Baborów		–	–	–	–	–	–	–	–
Głubczyce		375,0	92,0	283,0	323,3	291,4	–	31,9	31,9
Kietrz		12,0	–	12,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Branice		–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat kędzierzyńsko-kozielski		19985,3	6612,3	13369,1	4615,6	483,6	–	–	–
<i>Gminy miejskie:</i>									
Kędzierzyn-Koźle		103,2	39,3	60,0	4615,6	483,6	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Bierawa		6484,8	–	6484,8	–	–	–	–	–
Cisek		–	–	–	–	–	–	–	–
Pawłowiczki		1001,0	–	1001,0	–	–	–	–	–
Polska Cerekiew		11387,2	6573,0	4814,2	–	–	–	–	–
Reńska Wieś		1009,1	–	1009,1	–	–	–	–	–
Powiat kluczborski		4774,9	249,9	4525,0	30,0	–	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>									
Byczyna		–	–	–	–	–	–	–	–
Kluczbork		4452,6	–	4452,6	–	–	–	–	–
Wołczyn		39,2	22,9	16,3	30,0	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>									
Lasowice Wielkie		283,1	227,0	56,1	–	–	–	–	–

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (cd.)
B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarka ściekowa i ochrona wód			Gospodarka odpadami				
	razem	w tym		razem	w tym			
		oczyszczanie ścieków	sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki		zbieranie odpadów i ich transport	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	
w tysiącach złotych								
Powiat krapkowski	7808,1	739,3	6487,7	2456,0	–	–	2456,0	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Gogolin	1268,1	600,0	668,1	2456,0	–	–	2456,0	–
Krapkowice	3956,4	35,3	3899,1	–	–	–	–	–
Zdzieszowice	1016,8	104,0	353,7	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Strzeleczyki	58,8	–	58,8	–	–	–	–	–
Walce	1508,0	–	1508,0	–	–	–	–	–
Powiat namysłowski	6326,8	4481,6	124,8	2695,3	90,0	–	2564,3	2564,3
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Namysłów	6231,3	4403,8	107,1	2629,2	90,0	–	2498,2	2498,2
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Domaszowice	–	–	–	–	–	–	–	–
Pokój	89,9	77,8	12,1	–	–	–	–	–
Świerczów	–	–	–	–	–	–	–	–
Wilków	5,6	–	5,6	66,1	–	–	66,1	66,1
Powiat nyski	7683,0	3547,6	3960,1	214,6	43,6	–	171,0	171,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Głucholazy	2441,4	145,8	2233,8	133,0	–	–	133,0	133,0
Korfantów	40,6	–	11,9	–	–	–	–	–
Nysa	1766,7	–	1687,9	43,6	43,6	–	–	–
Otmuchów	–	–	–	–	–	–	–	–
Paczków	15,0	–	9,0	38,0	–	–	38,0	38,0
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Kamiennik	–	–	–	–	–	–	–	–
Łambinowice	21,5	4,0	17,5	–	–	–	–	–
Pakosławice	–	–	–	–	–	–	–	–
Skoroszyce	3397,8	3397,8	–	–	–	–	–	–
Powiat oleski	1502,9	6,2	1324,9	19,0	19,0	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Dobrodzień	686,1	6,2	679,9	–	–	–	–	–
Gorzów Śląski	93,4	–	93,4	–	–	–	–	–
Olesno	171,8	–	–	–	–	–	–	–
Praszka	45,4	–	45,4	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Radłów	–	–	–	–	–	–	–	–
Rudniki	506,2	–	506,2	–	–	–	–	–
Zębówice	–	–	–	19,0	19,0	–	–	–

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 3(89). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW I GMIN (dok.)**
B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarka ściekowa i ochrona wód			Gospodarka odpadami				
	razem	w tym		razem	w tym			
		oczyszczanie ścieków	sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki		zbieranie odpadów i ich transport	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	
							razem	w tym składowanie odpadów komunalnych
w tysiącach złotych								
Powiat opolski	54451,6	70,9	54044,9	7491,5	18,1	–	865,0	865,0
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Niemodlin	192,5	–	167,5	–	–	–	–	–
Ozimek	332,9	31,2	83,7	2388,9	8,0	–	–	–
Prószków	1918,7	–	1918,7	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Chrzastowice	6624,3	–	6624,3	–	–	–	–	–
Dąbrowa	11621,4	–	11621,4	10,1	10,1	–	–	–
Dobrzeń Wielki	4395,8	39,7	4263,3	4739,0	–	–	865,0	865,0
Komprachcice	15588,7	–	15588,7	–	–	–	–	–
Lubniany	4274,9	–	4274,9	–	–	–	–	–
Murów	38,0	–	38,0	–	–	–	–	–
Popielów	10,0	–	10,0	334,0	–	–	–	–
Tarnów Opolski	6739,7	–	6739,7	–	–	–	–	–
Tułowice	–	–	–	–	–	–	–	–
Turawa	2714,7	–	2714,7	19,5	–	–	–	–
Powiat prudnicki	11386,1	28,2	11356,0	64,9	64,9	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Biała	10,0	–	10,0	–	–	–	–	–
Głogówek	52,0	28,2	23,8	–	–	–	–	–
Prudnik	11324,1	–	11322,2	64,9	64,9	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Lubrza	–	–	–	–	–	–	–	–
Powiat strzelecki	7462,7	561,0	6690,3	160,0	160,0	–	–	–
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Kolonowskie	489,5	383,0	106,5	–	–	–	–	–
Leśnica	85,2	–	85,2	–	–	–	–	–
Strzelce Opolskie	6628,2	178,0	6238,8	160,0	160,0	–	–	–
Ujazd	121,0	–	121,0	–	–	–	–	–
Zawadzkie	101,0	–	101,0	–	–	–	–	–
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Izbicko	37,8	–	37,8	–	–	–	–	–
Jemielnica	–	–	–	–	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	33350,9	401,3	22778,4	2996,0	1888,0	1,0	104,0	100,0

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 4(90). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
	w tys. zł			w odsetkach
OGÓŁEM	201744,6	202927,0	244448,5	100,0
grupy inwestorów:				
Przedsiębiorstwa	82092,9	77307,6	91980,3	37,6
Gminy	115982,9	124322,6	150769,8	61,7
Jednostki budżetowe	3668,8	1296,8	1698,4	0,7

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 5(91). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJU INWESTYCJI (ceny bieżące)**

RODZAJE INWESTYCJI	2000	2005	2006
	w tys. zł		
OGÓŁEM	201744,6	202927,0	244448,5
Wyłącznie „końca rury”	176840,6	159090,7	206592,3
w tym monitoring	120,7	769,6	1159,9
Zintegrowane	24631,1	42862,5	35720,7
Łączone (mieszane)	973,8	2135,5
„końca rury”	509,8	1148,5
zintegrowane	464,0	987,0
Działalność badawczo-rozwojowa	272,9	–	–

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

TABL. 6(92). **WYDATKI INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ WEDŁUG PKD W 2006 R. (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł	w odsetkach	w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM	244448,5	100,0	60386,3	100,0
Przemysł	81745,3	33,4	6203,9	10,3
Budownictwo	28,1	0,0	–	x
Handel i naprawy ^Δ	390,2	0,2	–	x
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	381,3	0,1	46,7	0,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	152440,1	62,4	52701,9	87,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2432,6	1,0	–	x
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7030,9	2,9	1433,8	2,4

TABL. 7(93). **WYDATKI INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDLUG KIERUNKOW INWESTOWANIA ORAZ ZRODEL FINANSOWANIA W 2006 R. (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ujęcia i doprowadzenia wody	Stacje uzdatniania wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp
OGÓŁEM	60386,3	16785,8	9376,3	13157,6	16407,3	4659,3
Środki własne	16614,2	14272,3	2018,1	291,8	–	32,0
Środki z budżetu:						
centralnego	14992,7	–	–	–	12709,6	2283,1
województwa	491,3	–	–	0,7	302,5	188,1
gminy	228,0	228,0	–	–	–	–
Środki z zagranicy	15597,0	829,1	4086,0	8659,3	–	2022,6
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	6828,3	653,3	2183,9	2962,4	895,2	133,5
Kredyty i pożyczki krajowe (łącznie z bankowymi)	1345,2	654,7	690,5	–	–	–
Inne środki (łącznie z nakładami niesfinansowanymi)	4289,6	148,4	397,8	1243,4	2500,0	–

TABL. 8(94). **WYDATKI INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNA WEDLUG KIERUNKOW INWESTOWANIA ORAZ POWIATÓW W 2006 R. (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ujęcia i doprowadzenia wody	Stacje uzdatniania wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp
WOJEWÓDZTWO	60386,3	16785,8	9376,3	13157,6	16407,3	4659,3
powiaty:						
Brzeski	1865,6	250,6	629,7	–	829,2	156,1
Głubczycki	15020,5	1849,9	13,0	13157,6	–	–
Kędzierzyńsko-kozielski	2391,9	730,3	–	–	–	1661,6
Kluczborski	671,4	671,4	–	–	–	–
Krapkowicki	1109,5	585,6	356,0	–	167,9	–
Namysłowski	2059,1	949,8	965,1	–	144,2	–
Nyski	4208,1	3483,1	5,0	–	720,0	–
Oleski	532,3	532,3	–	–	–	–
Opolski	5128,2	2286,6	–	–	–	2841,6
Prudnicki	1093,3	106,3	–	–	987,0	–
Strzelecki	1799,8	1534,9	264,9	–	–	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	24506,5	3805,0	7142,6	–	13559,0	–

TABL. 9(95). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG POWIATÓW

A. OCHRONA POWIETRZA I GOSPODARKA ŚCIEKOWA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona powietrza		Sieć kanalizacyjna odprowadzająca		Oczyszczalnie ścieków			
	zdolność zainstalowanych urządzeń i instalacji do redukcji zanieczyszczeń				ogółem		w tym komunalne	
	pyłowych	gazowych	ścieki	wody opadowe	obiekty w szt	przepus-towość w m ³ /d	obiekty w szt	przepus-towość w m ³ /d
	w t/r		w km					
WOJEWÓDZTWO 2000	137	8368	158,1	12,9	9	33185	7	32665
2005	658	1036	183,5	6,7	2	4600	2	4600
2006	622	–	155,4	5,9	1	750	1	750
powiaty:								
Brzeski	–	–	–	0,2	–	–	–	–
Głubczycki	–	–	0,1	–	–	–	–	–
Kędzierzyńsko-kozielski	383	–	51,4	0,1	–	–	–	–
Kluczborski	–	–	14,7	–	–	200	–	200
Krapkowicki	238	–	14,4	0,4	–	–	–	–
Namysłowski	–	–	–	0,7	–	–	–	–
Nyski	–	–	4,4	0,2	1	550	1	550
Oleski	–	–	4,7	0,5	–	–	–	–
Opolski	1	–	32,4	–	–	–	–	–
Prudnicki	–	–	24,4	–	–	–	–	–
Strzelecki	–	–	7,7	2,6	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu – Opole	–	–	1,2	1,2	–	–	–	–

B. GOSPODARKA WODNA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ujęcia wody	Uzdatnianie wody	Sieć wodociągowa	Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^a	Obwałowania przeciwpowodziowe	
	w m ³ /d		w km			
WOJEWÓDZTWO	2000	10074	12233	153,3	17,2	5,3
2005	63	5375	96,6	41,3	7,6	
2006	3614	1920	69,0	10,7	1,3	
powiaty:						
Brzeski	35	–	5,2	–	–	
Głubczycki	–	–	4,7	–	–	
Kędzierzyńsko-kozielski	800	–	0,2	–	1,3	
Kluczborski	1600	–	6,1	–	–	
Krapkowicki	430	–	1,7	1,5	–	
Namysłowski	49	–	6,5	3,7	–	
Nyski	–	–	28,8	2,3	–	
Oleski	–	–	3,2	–	–	
Opolski	700	–	3,0	–	–	
Prudnicki	–	–	0,2	3,2	–	
Strzelecki	–	1920	5,4	–	–	
Miasto na prawach powiatu – Opole ...	–	–	4,0	–	–	

^a Łącznie z zabudową potoków górskich.

TABL. 10(96). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
	w tys. zł	
WOJEWÓDZKI		
Stan środków na początku roku	232296,5	235301,9
Wpływy	22532,0	24574,4
Z tytułu: opłat	13987,6	17744,3
kar	60,8	15,6
Przychody finansowe i inne	8483,6	6814,5
Wydatki	19526,6	12042,5
w tym na:		
Dotacje	10082,8	6325,2
Umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu	6350,5	2684,2
Koszty działalności operacyjnej	2655,2	2875,4
Stan środków na koniec roku	235301,9	247833,8
POWIATOWE		
Stan środków na początku roku	6703,2	6306,2
Wpływy	3427,6	4304,2
Z tytułu: opłat	3229,1	4145,1
kar	16,8	6,6
Inne wpływy	181,8	152,4
Wydatki	3824,6	4551,7
na:		
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	296,9	426,2
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	2258,0	2898,9
Gospodarkę odpadami	589,2	419,9
Pozostałe dziedziny	517,5	710,2
Inne wydatki	162,9	96,5
Stan środków na koniec roku	6306,2	6058,7
GMINNE		
Stan środków na początku roku	24287,0	16978,9
Wpływy	9178,7	11337,6
Z tytułu opłat i kar	8843,0	11175,5
Inne wpływy	335,7	162,1
Wydatki	16489,8	12131,8
na:		
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	8731,1	4051,1
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	1721,5	2534,6
Gospodarkę odpadami	2056,3	2454,0
Pozostałe dziedziny	3832,7	3012,9
Inne wydatki	148,2	79,1
Stan środków na koniec roku	16975,8	16184,6

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 11(97). INWESTYCJE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
WODOCIĄGI ZBIOROWE			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	17726,4	8260,1	9662,4
finansowane ze środków:			
Budżetu państwa	–	148,2	39,1
Samorządów gmin	13678,0	5184,5	7561,7
Mieszkańców wsi	788,9	65,9	23,1
Funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	53,8	465,4	881,0
w tym pożyczki	–	368,7	590,9
Funduszy przedakcesyjnych Unii Europejskiej (SAPARD)	485,6	–
Strukturalnych	924,3	444,1
Innych	3205,7	986,2 ^a	713,4
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku:			
Przyłącza do budynków:			
w sztukach	1513	919	1006
w kilometrach	47,9	21,4	27,2
Sieć wodociągowa w km	114,2	79,9	67,7
w tym STACJE UZDATNIANIA WODY			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	2787,5	3661,9	2365,5
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku w szt	3	3	6
Nowe	1	–	1
Zmodernizowane	2	3	5

a M.in.: Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Agencji Nieruchomości Rolnych, Banku Ochrony Środowiska SA, Banku Gospodarki Krajowej.

TABL. 12(98). FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006
WPLYWY I WYDATKI w tys. zł			
Stan środków na początku roku	2709,4	3756,1	6251,9
Wpływy	4811,9	5794,5	3191,5
Uzyskane z centralnego Funduszu	1020,0	2500,0	1000,0
Wydatki	2157,6	4680,9	7960,1
na:			
rekultywację gruntów na cele rolnicze	–	253,0	–
budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji	1462,8	–	983,2
budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych	596,4	4427,2	6725,4
pozostałe wydatki	98,4	0,7	251,4
Przekazane na centralny Fundusz	420,1	1117,7	739,0
Stan środków na koniec roku	5963,6	6251,9	1744,3
ZREALIZOWANE PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Rekultywacja gruntów na cele rolnicze w ha	–	14	–
Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km	7	28	43

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 13(99). **OPLATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ORAZ ICH REDYSTRYBUCJA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
	w tys. zł	
Stan środków na początku roku	1461,5	1106,8
Wpływy ogółem	31919,0	41324,2
z tytułu opłat za:		
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	8091,9	11317,8
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	20329,0	24682,2
Gospodarkę odpadami	2908,6	4639,3
Inne wpływy ^a	589,4	685,0
Wydatki ogółem	32273,7	41447,3
na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej:		
Gminne	7321,0	9705,5
Powiatowe	3229,1	4145,1
Wojewódzki	13987,6	17744,3
Narodowy	7538,9	9558,1
Inne koszty i wydatki	197,1	294,3
Stan środków na koniec roku	1106,8	983,7

^a M. in. z tytułu: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowania rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 14(100). **WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR ORAZ ICH REDYSTRYBUCJA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006
	w tys. zł	
OGÓŁEM: wymierzono	587,9	1006,3
wpłynęło	159,2	67,3
z tytułu kar za przekroczenie:		
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi:		
wymierzono	302,6	994,2
wpłynęło	45,8	7,0
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza:		
wymierzono	164,3	12,1
wpłynęło	55,1	5,5
Dopuszczalnego poziomu dźwięku:		
wymierzono	121,0	–
wpłynęło	58,3	–
Z tytułu składowania odpadów niezgodnie z przepisami:		
wymierzono	–	–
wpłynęło	–	54,8
Z ogółem przekazano na:		
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej:		
gminne	33,4	8,4
powiatowe	16,7	15,6
wojewódzki	60,8	6,6
Narodowy	32,7	29,7

Ź r ó d ł o: w zakresie wpływów – dane Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie redystrybucji – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.